

Komparatívna analýza zamestnávateľských prieskumov z rokov 2021 a 2013

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Bratislava

2023

Obsah

Zoznam tabuliek	2
Zoznam grafov	3
Úvod.....	4
Metodika prieskumu.....	5
1. Proces prijímania absolventov do zamestnania	6
1.1. Využívanie absolventskej praxe pri zamestnávaní absolventov.....	7
1.2. Dôležitosť faktorov pri prijímaní absolventov do zamestnania	9
2. Nezájem o vysokoškolských absolventov	15
3. Hodnotenie pripravenosti absolventov pre prax.....	19
3.1. Úroveň teoretickej a praktickej pripravenosti absolventov	19
3.2. Pripravenosť absolventov vo vybraných kompetenciách	25
4. Skúsenosti zamestnávateľov s vysokoškolskými absolventmi	29
4.1. Pôsobenie absolventov v organizácii a prístup k ďalšiemu vzdelávaniu	32
4.2. Spokojnosť zamestnávateľov s absolventmi vysokých škôl	37
5. Spolupráca zamestnávateľov s vysokými školami	41
5.1. Intenzita vzťahov medzi zamestnávateľmi a vysokými školami	43
5.2. Udržiavanie vzťahov medzi zamestnávateľmi a vysokými školami	46
Zhrnutie	51

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1 – Využitie absolventskej praxe pri zamestnávaní absolventov (podľa veľkosti organizácie)	8
Tabuľka 2 – Faktory potrebné pre prijatie absolventa do zamestnania	10
Tabuľka 3 – Faktory potrebné pre prijatie absolventa do zamestnania (podľa sektora).....	11
Tabuľka 4 – Faktory potrebné pre prijatie absolventa do zamestnania (podľa veľkosti organizácie)	12
Tabuľka 5 – Faktory potrebné pre prijatie absolventa do zamestnania (podľa odvetvia)	13
Tabuľka 6 – Faktory potrebné pre prijatie absolventa do zamestnania (podľa kraja)	14
Tabuľka 7 – Nezájem o vysokoškolských absolventov (podľa sektora).....	16
Tabuľka 8 – Nezájem o vysokoškolských absolventov (podľa veľkosti organizácie).....	16
Tabuľka 9 – Nezájem o vysokoškolských absolventov (podľa odvetvia).....	17
Tabuľka 10 – Nezájem o vysokoškolských absolventov (podľa kraja).....	18
Tabuľka 11 – Pripravenosť absolventov pre prax (podľa sektora)	20
Tabuľka 12 – Pripravenosť absolventov pre prax (podľa veľkosti organizácie)	21
Tabuľka 13 – Teoretická pripravenosť absolventov pre prax (podľa odvetvia)	22
Tabuľka 14 – Praktická pripravenosť absolventov pre prax (podľa odvetvia).....	23
Tabuľka 15 – Teoretická pripravenosť absolventov pre prax (podľa kraja)	24
Tabuľka 16 – Praktická pripravenosť absolventov pre prax (podľa kraja)	24
Tabuľka 17 – Hodnotenie pripravenosti absolventov v kompetenciách (podľa sektora)	26
Tabuľka 18 – Hodnotenie pripravenosti absolventov v kompetenciách (podľa veľkosti organizácie)	26
Tabuľka 19 – Hodnotenie pripravenosti absolventov v kompetenciách (podľa kraja)	27
Tabuľka 20 – Hodnotenie pripravenosti absolventov v kompetenciách (podľa odvetvia)	28
Tabuľka 21 – Skúsenosti s absolventmi konkrétnej vysokej školy	29
Tabuľka 22 – Skúsenosti s absolventmi (podľa sektora)	30

Tabuľka 23 – Skúsenosti s absolventmi (podľa veľkosti organizácie).....	30
Tabuľka 24 – Skúsenosti s absolventmi (podľa odvetvia)	31
Tabuľka 25 – Skúsenosti s absolventmi (podľa kraja)	32
Tabuľka 26 – Na aké pozície sú prijímaní absolventi (podľa sektora)	33
Tabuľka 27 – Na aké pozície sú prijímaní absolventi (podľa veľkosti organizácie)	34
Tabuľka 28 – Na aké pozície sú prijímaní absolventi (podľa odvetvia)	35
Tabuľka 29 – Na aké pozície sú prijímaní absolventi (podľa kraja)	36
Tabuľka 30 – Spokojnosť zamestnávateľov s vysokoškolskými absolventmi (podľa sektora)	37
Tabuľka 31 – Spokojnosť zamestnávateľov s vysokoškolskými absolventmi (podľa veľkosti organizácie)	38
Tabuľka 32 – Spokojnosť zamestnávateľov s vysokoškolskými absolventmi (podľa odvetvia)	39
Tabuľka 33 – Spokojnosť zamestnávateľov s vysokoškolskými absolventmi (podľa kraja)	40
Tabuľka 34 – Spolupráca zamestnávateľov s vysokými školami (podľa sektora).....	41
Tabuľka 35 – Spolupráca zamestnávateľov s vysokými školami (podľa veľkosti organizácie)	42
Tabuľka 36 – Spolupráca zamestnávateľov s vysokými školami (podľa odvetvia)	42
Tabuľka 37 – Spolupráca zamestnávateľov s vysokými školami (podľa kraja).....	43
Tabuľka 38 – Udržiavanie vzťahov (podľa sektora)	47
Tabuľka 39 – Udržiavanie vzťahov (podľa veľkosti organizácie)	48
Tabuľka 40 – Udržiavanie vzťahov (podľa odvetvia)	49
Tabuľka 41 – Udržiavanie vzťahov (podľa kraja)	50

Zoznam grafov

Graf 1 – Prijatie absolventa vysokej školy do zamestnania za posledné dva roky	6
Graf 2 – Počet prijatých vysokoškolských absolventov za posledné dva roky	6
Graf 3 – Využitie absolventskej praxe pri zamestnávaní absolventov	7
Graf 4 – Využitie absolventskej praxe pri zamestnávaní absolventov (podľa sektora).....	7
Graf 5 – Využitie absolventskej praxe pri zamestnávaní absolventov (podľa odvetvia).....	8
Graf 6 – Využitie absolventskej praxe pri zamestnávaní absolventov (podľa kraja)	9
Graf 7 – Nezáujem o vysokoškolských absolventov	15
Graf 8 – Teoretická pripravenosť absolventov	19
Graf 9 – Praktická pripravenosť absolventov	20
Graf 10 – Hodnotenie pripravenosti absolventov v kompetenciách	25
Graf 11 – Na akej pracovnej pozícii pôsobia absolventi v rámci organizácie	33
Graf 12 – Prístup absolventov k ďalšiemu vzdelávaniu.....	36
Graf 13 – Spokojnosť zamestnávateľov s vysokoškolskými absolventmi.....	37
Graf 14 – Spolupráca zamestnávateľov s vysokými školami	41
Graf 15 – Intenzita vzťahov medzi zamestnávateľmi a vysokými školami	43
Graf 16 – Intenzita vzťahov (podľa sektora).....	44
Graf 17 – Intenzita vzťahov (podľa veľkosti organizácie)	44
Graf 18 – Intenzita vzťahov (podľa odvetvia).....	45
Graf 19 – Intenzita vzťahov (podľa kraja).....	46
Graf 20 – Iniciatíva na udržiavanie vzťahov medzi zamestnávateľmi a vysokými školami	47

Úvod

Zamestnávateľský prieskum je súčasťou dlhodobejšieho¹ mapovania vývoja uplatniteľnosti absolventov slovenských vysokých škôl na trhu práce. Hlavným zámerom zamestnávateľského prieskumu bolo prijsť informácie z praxe, o reálnych požiadavkách a skúsenostiach zamestnávateľov s vysokoškolsky vzdelanou pracovnou silou – absolventmi a v neposlednom rade tiež o spolupráci a vzťahoch so slovenskými vysokými školami.

Cieľom predkladanej porovnávacej správy zamestnávateľských prieskumov z rokov 2021 a 2013 bolo analyzovať kľúčové oblasti záujmu v prieskumoch (prijímanie absolventov do zamestnania, nezáujem o absolventov, hodnotenie pripravenosti absolventov pre prax, skúsenosti zamestnávateľov s absolventmi a spolupráca zamestnávateľov a vysokých škôl) a následne identifikovať a porovnať rozdiely (ak boli zaznamenané) v daných oblastiach, ktoré nastali v priebehu rokov medzi zamestnávateľmi z roku 2021 a 2013.

---

¹ Sledovanie uplatniteľnosti vysokoškolských absolventov bolo realizované v niekoľkých kolách, v rokoch 2008, 2013 a v roku 2019. Výstupy z prieskumov sú dostupné online na: <https://absolvent.cvtisr.sk>.

Metodika prieskumu

Porovnatelnosť údajov z prieskumov (2021 a 2013) bola možná vďaka použitiu identických otázok (vo väčšine prípadov) v oboch prieskumoch, v prípade, ak prieskum obsahoval jedinečné otázky (alebo výrazne rozdielne), tieto otázky neboli zahrnuté do analýz. Nakoľko bola v prieskume v roku 2013 použitá odlišná metodika pri tvorbe škál a niektorých otázok, bolo nevyhnuté jednotlivé premenné z oboch prieskumov zosúladiť, to bolo docielené rekódovaním premenných resp. rekatégorizáciou škál a zlúčením niektorých premenných.

Prieskumy boli realizované na prelome rokov 2021/2022 resp. 2013/2014. V oboch prieskumoch bol ako nástroj získania informácií použitý online dotazník. Výskumná vzorka prieskumov bola tvorená zamestnávateľmi, ktorí v priebehu dvoch rokov pred realizáciou prieskumov hľadali zamestnancov na trhu práce. Oslovenie respondentov zabezpečovalo oddelenie vysokého školstva CVTI SR. V roku 2021 pochádzala databáza kontaktov z ISTP a v roku 2013 zabezpečila kontakty Fakulta riadenia Žilinskej univerzity. Po vyčistení databázy bolo na účely ďalšieho analytického spracovania použitých 2 412 dotazníkov (z roku 2021) a 2 516 dotazníkov (z roku 2013). Údaje z prieskumov boli spracované prostredníctvom štatistického softvéru SPSS.

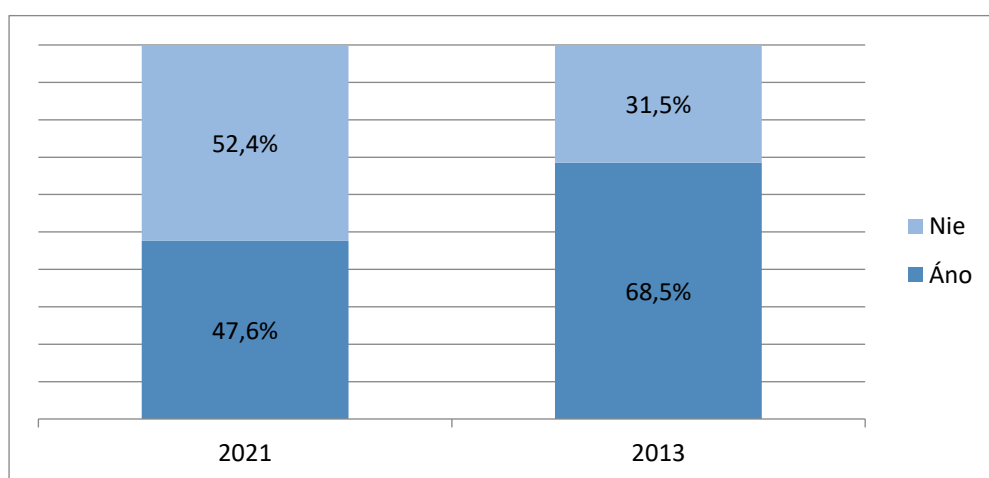
Prieskumy Zamestnávateľ 2013 a 2021, boli realizované Centrom vedecko-technických informácií SR na základe zadania sekcie vysokých škôl Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.

1. Proces prijímania absolventov do zamestnania

Základnou otázkou zamestnávateľského prieskumu (v rokoch 2013 a 2021) bolo, či zamestnávateľské subjekty zapojené do prieskumu zamestnali za posledné dva roky nejakého absolventa vysokej školy a v akom počte.

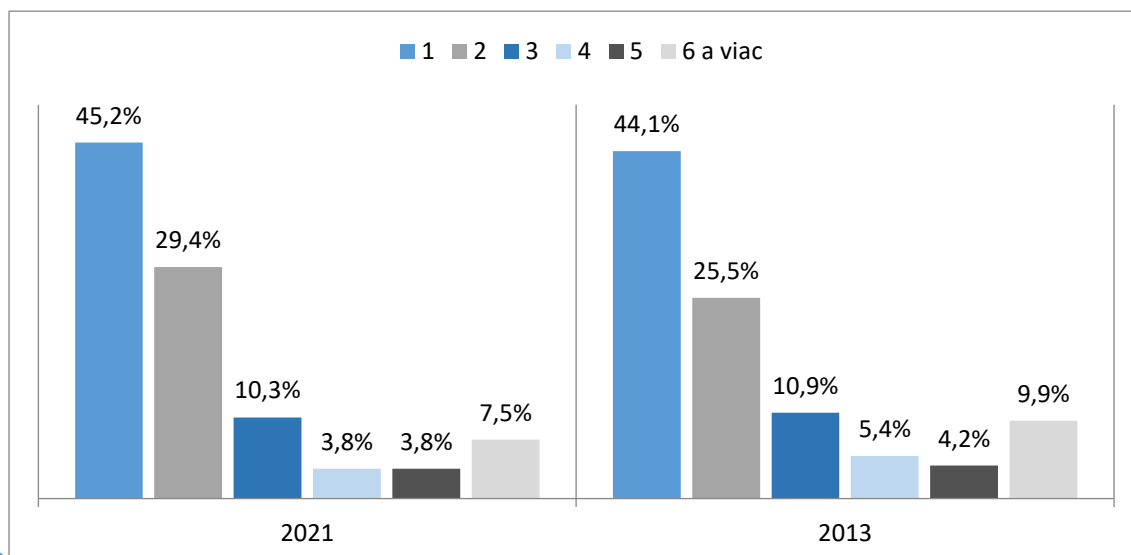
Podľa údajov zamestnalo absolventa vysokej školy viac zamestnávateľov v roku 2013 (68,5 %) než v roku 2021 (47,6 %). Tento pokles záujmu o vysokoškolsky vzdelanú pracovnú silu by mohol byť vysvetlený externými faktormi, napríklad situáciou v roku 2020 (pandémia COVID-19), avšak aj rok 2013 sa nachádzal v turbulentnom období (hospodárska kríza v rokoch 2008 až 2014), preto je pravdepodobné, že príčina poklesu záujmu môže súvisieť so špecifickými požiadavkami zamestnávateľov. Bližšie budeme túto tému analyzovať v kapitole "Nezáujem o vysokoškolských absolventov".

Graf 1 – Prijatie absolventa vysokej školy do zamestnania za posledné dva roky

V prípade, ak zamestnávatelia prijali za posledné dva roky vysokoškolských absolventov, išlo väčšinou o nižšie počty. Zamestnávatelia zapojení do prieskumu najčastejšie prijímali jedného absolventa (2021 - 45,2 %, 2013 - 44,1 %). Viacero vysokoškolských absolventov (6 a viac) prijalo v roku 2021 - 7,5 % a v roku 2013 - 9,9 % zamestnávateľov.

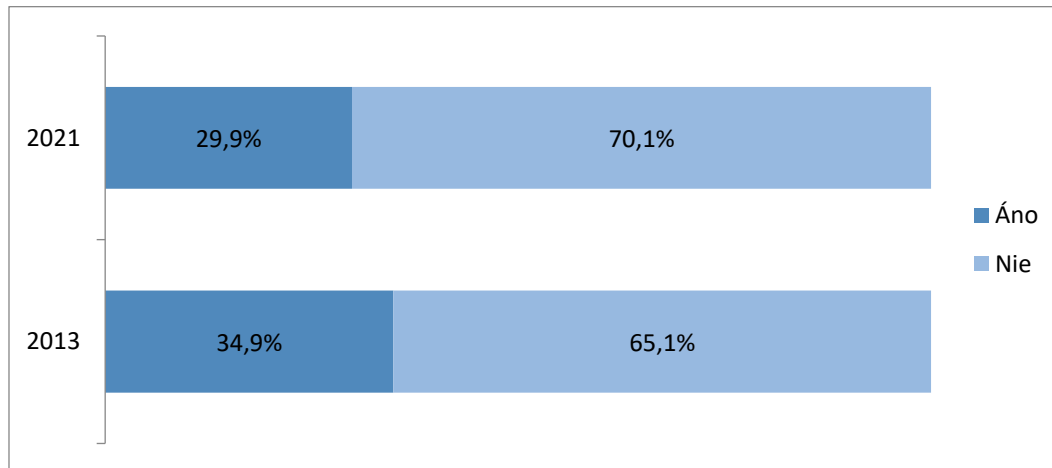
Graf 2 – Počet prijatých vysokoškolských absolventov za posledné dva roky

1.1. Využívanie absolventskej praxe pri zamestnávaní absolventov

Podľa zistení absolventskú prax využívala približne tretina zamestnávateľov pri zamestnávaní vysokoškolských absolventov, pričom vo väčšej miere tento nástroj využívali zamestnávateľia v roku 2013 (34,9 %) než v roku 2021 (29,9 %).

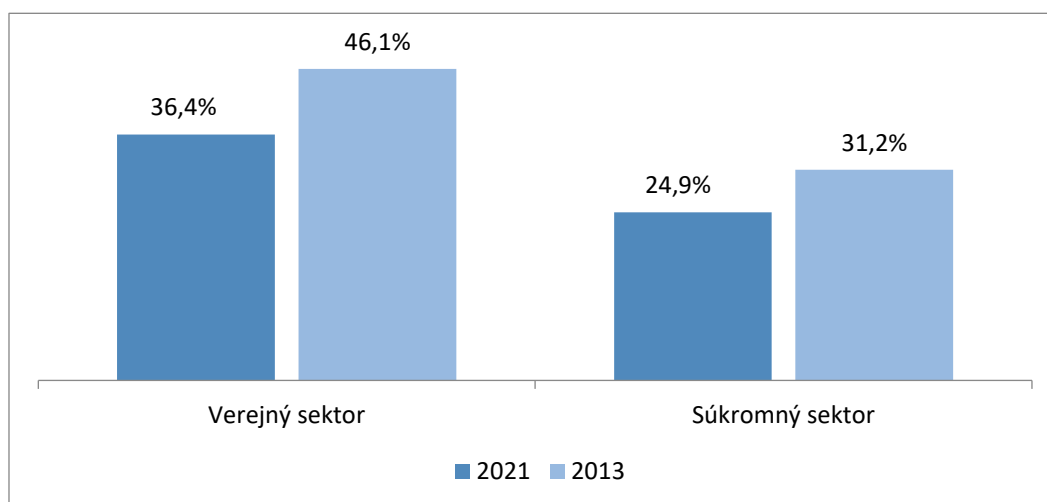
Graf 3 – Využitie absolventskej praxe pri zamestnávaní absolventov

V nasledujúcich grafoch a tabuľkách bude prezentovaná iba kladná odpoveď zamestnávateľov o využití absolventskej praxe pri zamestnávaní absolventov.

Absolventská prax bola využívaná najmä zamestnávateľmi z verejného sektora a z roku 2013 (46,1 %) oproti tým z roku 2021 (36,4 %). Zamestnávateľia zo súkromného sektora využívali absolventskú prax v menšej miere (2021 – 24,9 %, 2013 – 31,2 %).

Graf 4 – Využitie absolventskej praxe pri zamestnávaní absolventov (podľa sektora)

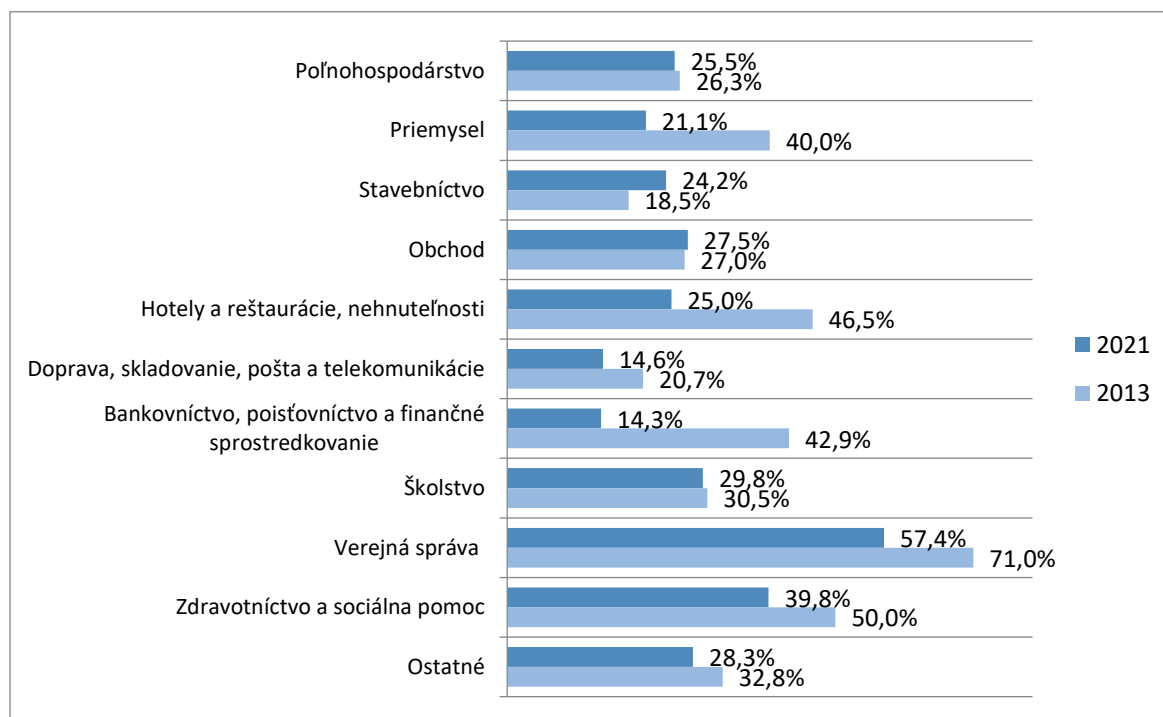
Z pohľadu veľkosti organizácie bola absolventská prax využívaná v podobnej miere menšími (1 až 50 zamestnancov) aj strednými (51 až 250 zamestnancov) zamestnávateľmi bez výraznejších rozdielov vzhľadom na rok, v ktorom sa prieskum uskutočnil (2021 – 31,9 % resp. 27,7 % a 2013 – 32,2 % resp. 31,3 %). Avšak zaujímavým zistením bolo, že absolventskú prax pri zamestnávaní vysokoškolských absolventov využívali výrazne viac najväčší zamestnávateľia (251 a viac zamestnancov) v roku 2013 (69,6 %), zatiaľ čo v roku 2021 tento nástroj využívala iba približne štvrtina (26,0 %) najväčších zamestnávateľov.

Tabuľka 1 – Využitie absolventskej praxe pri zamestnávaní absolventov (podľa veľkosti organizácie)

	2021		2013	
	Áno	Nie	Áno	Nie
1 až 50 zamestnancov	31,9%	68,1%	32,2%	67,8%
51 až 250 zamestnancov	27,7%	72,3%	31,3%	68,7%
251 a viac zamestnancov	26,0%	74,0%	69,6%	30,4%

Podľa odvetvia zamestnávateľa, sa zistilo, že absolventskú prax využívali najmä zamestnávateľia z oblasti verejnej správy, avšak výrazne viac využívali tento nástroj zamestnávateľia v roku 2013 (71,0 %) než v roku 2021 (57,4 %). Ďalšie veľké rozdiely boli zistené v prípade zamestnávateľov z bankovníctva, poisťovníctva a finančného sprostredkovania (2021 – 14,3 % oproti 42,9 % v roku 2013), hotelov, reštaurácií a nehnuteľností (2021 – 25,0 % oproti 46,5 % v roku 2013) a z priemyslu (2021 – 21,1 % a v roku 2013 – 40,0 %).

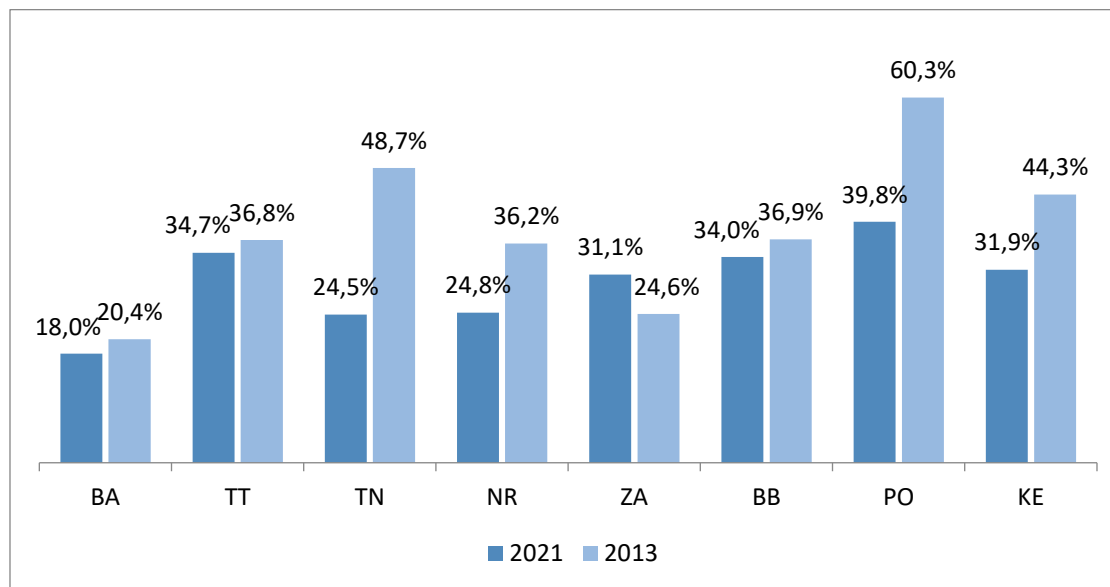
Graf 5 – Využitie absolventskej praxe pri zamestnávaní absolventov (podľa odvetvia)

Podľa zistení z prieskumov boli najväčšie rozdiely vo využívaní absolventskej praxe medzi organizáciami pôsobiacimi v Trenčianskom (2021 – 24,5 % oproti 48,7 % v roku 2013), Prešovskom (v roku 2021 – 39,8 % a v roku 2013 – 60,3 %) a Košickom (2021 – 31,9 % oproti 44,3 % - 2013) kraji.

Graf 6 – Využitie absolventskej praxe pri zamestnávaní absolventov (podľa kraja)

1.2. Dôležitosť faktorov pri prijímaní absolventov do zamestnania

V prieskume boli definované faktory ², ktoré môžu mať vplyv na prijatie absolventa do zamestnania. Zamestnávateľia mohli na škále od 1 do 5 (1 – veľmi dôležité až 5 – vôbec nie dôležité a ak respondent nevedel odpovedať mohol zvoliť možnosť „Neviem posúdiť“) vyjadriť mieru dôležitosti konkrétneho faktora pre prijatie absolventa do zamestnania.

Z údajov vyplýva, že pre zamestnávateľov bol pri prijímaní absolventov najdôležitejší ich absolvovaný študijný odbor (2021 – 60,5 %, 2013 – 63,3 %).

Ďalšími dôležitými faktormi pre zamestnávateľov zapojených do prieskumu v roku 2021 boli komunikačné zručnosti, samostatnosť a pod. (53,3 %), stupeň vzdelania (45,9 %) a študijný program (42,1 %) absolventov.

Pre zamestnávateľov z roku 2013 to boli stupeň vzdelania (52,4 %), zručnosti v informačných technológiách (47,9 %) a ovládanie cudzích jazykov (43,5 %).

Najmenej dôležité bolo pre zamestnávateľov to, či absolvent absolvoval štúdium v zahraničí (2021 – 35,9 %, 2013 – 50,1 %).

² Boli to: 1. Absolvovaný stupeň vzdelania, 2. Absolvovaný študijný odbor, 3. Absolvovaný študijný program, 4. Absolvovanie štúdia v zahraničí, 5. Prax v odbore nadobudnutá počas štúdia, 6. Prax získaná v zahraničí, 7. Študijné výsledky, 8. Zručnosti v oblasti informačných technológií, 9. Ovládanie cudzích jazykov, 10. Komunikačné zručnosti, samostatnosť a pod. (takzvané "soft skills").

Na posledný faktor (10.) bolo možné odpovedať iba v prieskume v roku 2021.

Tabuľka 2 – Faktory potrebné pre prijatie absolventa do zamestnania

		1 - Veľmi dôležité	2	3	4	5 - Vôbec nie dôležité	Neviem posúdiť
2021	Stupeň vzdelania	45,9%	13,9%	21,0%	5,9%	9,1%	4,1%
	Študijný odbor	60,5%	16,0%	12,8%	2,9%	5,4%	2,4%
	Študijný program	42,1%	16,4%	20,5%	6,7%	9,0%	5,2%
	Štúdium v zahraničí	6,3%	8,1%	20,4%	19,4%	35,9%	9,8%
	Prax v odbore nadobudnutá počas štúdia	29,7%	24,2%	26,7%	6,9%	9,7%	2,9%
	Prax získaná v zahraničí	10,1%	14,4%	21,2%	15,2%	31,4%	7,7%
	Študijné výsledky	5,3%	11,0%	27,4%	18,3%	31,0%	7,1%
	Zručnosti v oblasti informačných technológií	24,1%	31,1%	30,0%	6,2%	5,4%	3,1%
	Ovládanie cudzích jazykov	19,2%	22,3%	28,2%	10,6%	15,5%	4,3%
	Komunikačné zručnosti, samostatnosť a pod.	53,3%	28,7%	11,6%	1,4%	2,7%	2,3%
2013	Stupeň vzdelania	52,4%	14,9%	13,1%	7,3%	10,8%	1,4%
	Študijný odbor	63,3%	13,2%	8,6%	5,3%	8,1%	1,4%
	Študijný program	43,2%	18,4%	13,8%	8,6%	12,5%	3,4%
	Štúdium v zahraničí	8,6%	8,5%	16,5%	13,5%	50,1%	2,7%
	Prax v odbore nadobudnutá počas štúdia	34,4%	14,7%	21,3%	11,9%	16,0%	1,5%
	Prax získaná v zahraničí	14,1%	10,9%	14,8%	11,0%	46,6%	2,6%
	Študijné výsledky	11,9%	14,5%	20,0%	16,0%	35,5%	2,1%
	Zručnosti v oblasti informačných technológií	47,9%	22,3%	14,7%	6,8%	6,1%	2,3%
	Ovládanie cudzích jazykov	43,5%	15,7%	19,1%	7,7%	11,4%	2,5%
	Komunikačné zručnosti, samostatnosť a pod.	-	-	-	-	-	-

Kvôli prehľadnejšiemu znázorneniu zistení budú v nasledujúcich analýzach uvedené iba údaje za dve kategórie spolu (možnosti 1 - veľmi dôležité a 2 - skôr dôležité budú zlúčené do jednej možnosti vyjadrujúcej dôležitosť s definovanými faktormi).

Zamestnávateľia zapojení do prieskumu v roku 2021 z verejného sektora sa rozhodovali pri prijímaní absolventov do zamestnania najmä podľa absolvovaného odboru (89,2 %), komunikačných zručností (83,1 %) a stupňa vzdelania (79,6 %). Pre zamestnávateľov (z roku 2021) zo súkromného sektora boli dôležité faktory ako komunikačné zručnosti (81,6 %), študijný odbor (68,9 %) a prax v odbore nadobudnutá počas štúdia (60,9 %).

Pre zamestnávateľov z roku 2013 z verejného sektora boli najdôležitejšími faktormi študijný odbor (88,5 %), stupeň vzdelania (87,2 %) a študijný program (73,5 %) absolventov. Pre zamestnávateľov (z roku 2013) zo súkromného sektora boli najdôležitejšími faktormi pre zamestnanie vysokoškolských absolventov študijný odbor (71,4 %), zručnosti v informačných technológiách (69,9 %) a ovládanie cudzích jazykov (64,3 %).

Tabuľka 3 – Faktory potrebné pre prijatie absolventa do zamestnania (podľa sektora)

	2021		2013	
	Verejný sektor	Súkromný sektor	Verejný sektor	Súkromný sektor
Stupeň vzdelania	79,6%	46,5%	87,2%	59,8%
Študijný odbor	89,2%	68,9%	88,5%	71,4%
Študijný program	72,4%	50,2%	73,5%	56,8%
Štúdium v zahraničí	10,6%	16,6%	12,1%	19,2%
Prax v odbore nadobudnutá počas štúdia	41,7%	60,9%	41,9%	51,9%
Prax získaná v zahraničí	13,4%	31,6%	14,8%	29,0%
Študijné výsledky	21,6%	12,3%	29,6%	24,6%
Zručnosti v oblasti informačných technológií	51,4%	57,1%	70,3%	69,9%
Ovládanie cudzích jazykov	30,4%	48,9%	44,9%	64,3%
Komunikačné zručnosti, samostatnosť a pod.	83,1%	81,6%	-	-

*Hodnoty v tabuľke presahujú 100 %, respondenti mohli odpovedať na viacero možností.

Zamestnávateľia bez ohľadu na veľkosť organizácie (podľa počtu zamestnancov) z roku 2021 sa pri prijímaní absolventov rozhodovali najmä podľa študijného odboru a komunikačných zručností absolventov.

V prípade stredných (51 až 250 zamestnancov) a veľkých (251 a viac zamestnancov) zamestnávateľov z roku 2013 boli podľa údajov najdôležitejšími faktormi pri prijímaní absolventov študijný odbor (84,8 % resp. 83,6 %) a stupeň vzdelania (75,9 % resp. 70,9 %). Menší zamestnávateľia (1 až 50 zamestnancov) hodnotili ako najdôležitejšie faktory študijný odbor (72,3 %) a zručnosti v informačných technológiách (71,5 %).

Tabuľka 4 – Faktory potrebné pre prijatie absolventa do zamestnania (podľa veľkosti organizácie)

	2021			2013		
	1 až 50 zamestnancov	51 až 250 zamestnancov	251 a viac zamestnancov	1 až 50 zamestnancov	51 až 250 zamestnancov	251 a viac zamestnancov
Stupeň vzdelania	58,0%	63,7%	58,9%	63,6%	75,9%	70,9%
Študijný odbor	75,1%	80,5%	72,3%	72,3%	84,8%	83,6%
Študijný program	58,5%	60,8%	54,0%	59,4%	64,3%	71,4%
Štúdium v zahraničí	13,6%	13,8%	20,5%	17,4%	13,6%	26,8%
Prax v odbore nadobudnutá počas štúdia	54,1%	54,3%	51,6%	50,8%	43,1%	54,4%
Prax získaná v zahraničí	22,3%	26,4%	31,4%	25,6%	20,2%	35,1%
Študijné výsledky	16,9%	14,6%	17,1%	26,1%	27,8%	24,6%
Zručnosti v oblasti informačných technológií	56,6%	55,8%	47,8%	71,5%	69,6%	63,1%
Ovládanie cudzích jazykov	40,8%	40,2%	46,8%	58,4%	59,0%	66,7%
Komunikačné zručnosti, samostatnosť a pod.	84,6%	79,9%	73,1%	-	-	-

*Hodnoty v tabuľke presahujú 100 %, respondenti mohli odpovedať na viacero možností.

Ako bolo skôr uvedené, najdôležitejšími faktormi pri prijímaní vysokoškolských absolventov boli študijný odbor (2021 aj 2013), komunikačné zručnosti (2021), stupeň vzdelania (2021 aj 2013) a zručnosti v informačných technológiách (2013). Vzhľadom na odvetvie, v ktorom pôsobili zamestnávateľia, budú primárne analyzované faktory, medzi ktorými boli zistené najvýraznejšie rozdiely.

Najväčšie rozdiely medzi zamestnávateľmi (z roku 2021 a 2013) boli zistené vo faktore ovládanie cudzích jazykov. Zamestnávateľia z roku 2013 z odvetví poľnohospodárstva (73,7 %), bankovníctva (57,2 %) a verejnej správy (43,8 %) prisudzovali ovládaniu cudzích jazykov výrazne väčšiu dôležitosť v porovnaní so zamestnávateľmi z roku 2021 z rovnakých odvetví (poľnohospodárstva - 18,0 %, bankovníctva - 26,9 %, verejnej správy - 12,1 %).

Ďalšie výrazné rozdiely boli zistené vo faktore zručnosti v oblasti informačných technológií. Zamestnávateľia z roku 2013 z verejnej správy (75,0 %), poľnohospodárstva (68,5 %) a zdravotníctva (63,5 %) prisudzovali tomuto faktoru väčšiu dôležitosť ako zamestnávateľia z roku 2021 z verejnej správy (46,7 %), poľnohospodárstva (36,6 %) a zdravotníctva (38,0 %).

Zaujímavým zistením bolo, že zamestnávateľia v roku 2021 pôsobiaci v bankovníctve poisťovníctve a finančnom sprostredkovaní (33,3 %) prisudzovali študijnému odboru pri prijímaní absolventov do zamestnania oveľa nižšiu dôležitosť ako zamestnávateľia z rovnakého odvetvia (85,7 %) v roku 2013.

Tabuľka 5 – Faktory potrebné pre prijatie absolventa do zamestnania (podľa odvetvia)

		Stupeň vzdelania	Študijný odbor	Študijný program	Štúdium v zahraničí	Prax v odbore nadobudnutá počas štúdia	Prax získaná v zahraničí	Študijné výsledky	Zručnosti v oblasti informačných technológií	Ovládanie cudzích jazykov	Komunikačné zručnosti, samostatnosť a pod.
2021	Poľnohospodárstvo	39,0%	72,7%	46,2%	2,6%	50,0%	17,9%	5,3%	36,6%	18,0%	61,9%
	Priemysel	48,7%	77,5%	55,6%	17,0%	61,1%	37,7%	15,1%	61,5%	65,7%	74,3%
	Stavebníctvo	49,1%	79,6%	58,0%	14,2%	69,6%	24,0%	6,4%	68,5%	34,0%	84,5%
	Obchod	31,9%	56,0%	41,7%	13,0%	52,9%	27,6%	20,4%	64,6%	46,9%	81,6%
	Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti	34,5%	53,2%	42,4%	16,6%	63,9%	25,8%	6,6%	54,1%	52,5%	89,4%
	Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie	22,3%	48,9%	33,3%	19,0%	56,6%	48,8%	0,0%	73,4%	71,1%	75,6%
	Bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie	32,1%	33,3%	26,9%	18,5%	51,8%	29,6%	7,4%	44,4%	26,9%	78,6%
	Školstvo	86,5%	93,6%	85,4%	15,5%	45,1%	15,9%	28,5%	60,1%	40,5%	86,2%
	Verejná správa	67,2%	75,5%	39,6%	5,1%	35,0%	8,6%	12,3%	46,7%	12,1%	80,0%
	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	76,8%	88,9%	63,2%	16,0%	60,6%	24,1%	17,9%	38,0%	22,4%	84,7%
	Ostatné	50,0%	66,0%	44,7%	16,6%	56,9%	32,6%	12,8%	51,0%	50,0%	86,3%
2013	Poľnohospodárstvo	68,5%	73,7%	50,0%	33,3%	47,4%	42,1%	26,3%	68,5%	73,7%	-
	Priemysel	66,0%	81,5%	62,8%	21,2%	52,9%	26,9%	27,9%	63,8%	70,5%	-
	Stavebníctvo	61,3%	77,8%	64,5%	14,7%	59,7%	27,9%	29,0%	67,3%	51,6%	-
	Obchod	45,2%	60,3%	49,3%	20,0%	40,3%	28,9%	15,9%	73,6%	63,0%	-
	Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti	61,9%	54,8%	39,6%	19,0%	55,8%	28,6%	30,9%	66,7%	66,6%	-
	Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie	39,3%	55,1%	51,7%	25,0%	55,2%	34,4%	24,1%	82,7%	72,4%	-
	Bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie	42,8%	85,7%	57,1%	28,5%	28,5%	28,5%	21,4%	64,3%	57,2%	-
	Školstvo	95,1%	94,3%	90,7%	14,5%	39,0%	14,4%	33,3%	71,7%	43,0%	-
	Verejná správa	86,6%	74,2%	58,0%	9,4%	46,9%	15,7%	28,1%	75,0%	43,8%	-
	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	84,6%	91,1%	70,0%	10,2%	44,2%	16,0%	32,0%	63,5%	41,2%	-
	Ostatné	64,4%	75,1%	57,3%	15,5%	54,2%	27,4%	22,9%	73,6%	67,0%	-

*Hodnoty v tabuľke presahujú 100 %, respondenti mohli odpovedať na viacero možností.

Najdôležitejšími faktormi pri prijímaní absolventov podľa kraja, v ktorom zamestnávateľa pôsobili boli študijný odbor, zručnosti v oblasti informačných technológií a komunikačné zručnosti.

Študijný odbor bol dôležitým faktorom pri prijímaní absolventov do zamestnania, a to najmä pre zamestnávateľov (z roku 2021) z Banskobystrického (81,6 %) Prešovského (81,5 %) a Trenčianskeho (81,3 %) kraja. Taktiež aj pre zamestnávateľov z roku 2013 bol študijný odbor dôležitý a to najmä pre tých z Trnavského (82,2 %), Košického (81,9 %) a Trenčianskeho (80,5 %) kraja.

Na základe komunikačných zručností sa rozhodovali pri prijímaní absolventov zamestnávateľa z roku 2021 pôsobiaci v Nitrianskom (90,0 %), Trnavskom (85,7 %) a Banskobystrickom (84,7 %) kraji.

Pre zamestnávateľov z roku 2013 boli dôležité zručnosti v informačných technológiách, deklarovali to najmä zamestnávateľa z Banskobystrického (79,0 %), Nitrianskeho (73,9 %) a Bratislavského (70,5 %) kraja.

Tabuľka 6 – Faktory potrebné pre prijatie absolventa do zamestnania (podľa kraja)

		Stupeň vzdelania	Študijný odbor	Študijný program	Štúdium v zahraničí	Prax v odbore nadobudnutá počas štúdia	Prax získaná v zahraničí	Študijné výsledky	Zručnosti v oblasti informačných technológií	Ovládanie cudzích jazykov	Komunikačné zručnosti, samostatnosť a pod.
2021	BA	54,6%	68,9%	46,3%	17,0%	56,4%	30,4%	10,5%	58,2%	51,6%	75,0%
	TT	59,1%	79,5%	55,4%	11,0%	51,5%	15,6%	14,1%	49,3%	33,4%	85,7%
	TN	62,2%	81,3%	63,4%	11,0%	51,0%	21,1%	14,6%	55,8%	43,7%	79,4%
	NR	56,3%	67,7%	55,2%	7,7%	47,9%	13,0%	10,8%	53,0%	44,2%	90,0%
	ZA	62,8%	77,8%	62,8%	15,2%	58,8%	21,6%	15,0%	54,6%	33,0%	76,0%
	BB	51,8%	81,6%	56,4%	6,4%	53,6%	23,4%	15,3%	48,7%	37,8%	84,7%
	PO	62,3%	81,5%	66,2%	20,0%	56,5%	28,7%	23,4%	59,9%	36,5%	84,2%
	KE	66,6%	75,0%	61,4%	21,4%	52,8%	34,0%	22,1%	54,3%	48,6%	83,7%
2013	BA	63,5%	72,2%	56,7%	19,0%	49,3%	28,1%	23,0%	70,5%	67,3%	-
	TT	65,5%	82,2%	52,8%	22,6%	64,8%	30,8%	29,7%	66,6%	60,7%	-
	TN	61,1%	80,5%	69,4%	12,0%	52,0%	22,7%	24,0%	66,3%	53,3%	-
	NR	69,2%	78,0%	60,7%	18,5%	39,4%	20,0%	35,4%	73,9%	55,4%	-
	ZA	65,6%	65,7%	59,1%	20,0%	47,8%	23,1%	23,4%	67,7%	53,0%	-
	BB	69,8%	79,3%	55,7%	12,9%	46,9%	21,3%	31,7%	79,0%	64,6%	-
	PO	66,1%	79,4%	65,6%	18,0%	54,8%	33,8%	25,8%	68,2%	58,7%	-
	KE	79,1%	81,9%	73,5%	12,7%	43,6%	17,7%	26,3%	69,9%	50,0%	-

*Hodnoty v tabuľke presahujú 100 %, respondenti mohli odpovedať na viacero možností.

2. Nezájem o vysokoškolských absolventov

V prvej kapitole sme uviedli, že asi tretina (z roku 2013) resp. polovica (z roku 2021) zamestnávateľov neprijala za posledné dva roky (pred uskutočnením prieskumov) žiadneho absolventa vysokej školy. Príčiny mohli spočívať v externých faktoroch (napr. ekonomická situácia v danom období), avšak pravdepodobnejším vysvetlením by mohli byť individuálne preferencie, potreby zamestnávateľov. V prieskume boli preto zamestnávateľom predložené otázky (ak uviedli, že nezamestnali absolventov) na dôvody nezájmu o vysokoškolských absolventov.

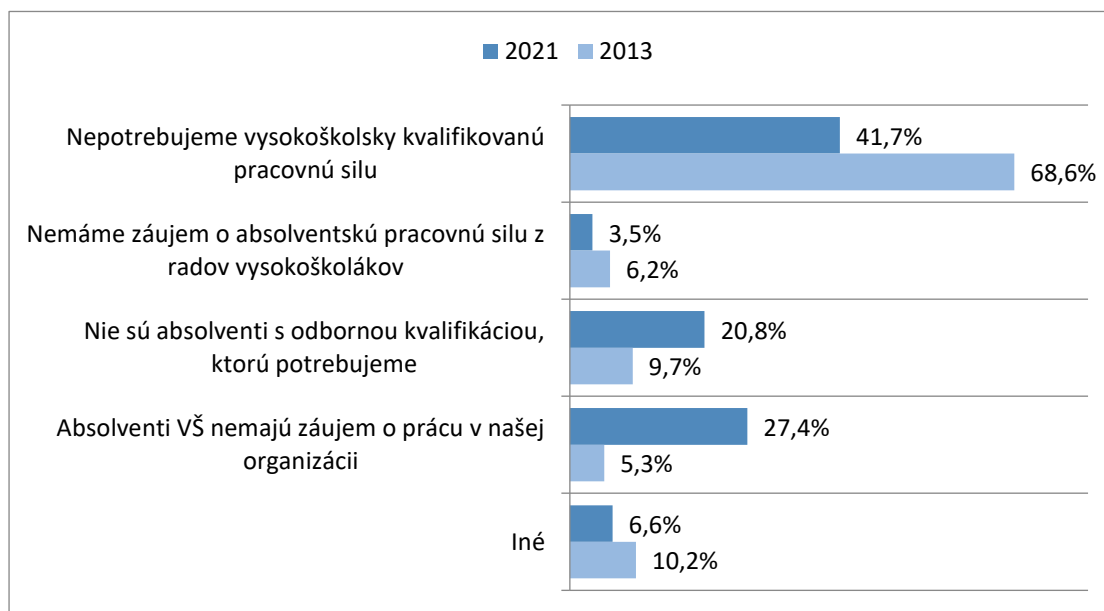
Na základe získaných údajov možno konštatovať, že najvýznamnejším dôvodom nezájmu o vysokoškolských absolventov bolo, že zamestnávatelia nepotrebovali takýto typ pracovnej sily. Táto možnosť bola výrazne najviac zastúpená zamestnávateľmi participujúcimi na prieskume bez ohľadu na dobu konania prieskumu (68,6 % v roku 2013 a 41,7 % v roku 2021).

Pri zamestnávateľoch z roku 2021 boli zistené ďalšie dôležité dôvody nezájmu, išlo o nezájem absolventov pracovať v danej organizácii (27,4 %) a nedostatok absolventov s odbornou kvalifikáciou (20,8 %).

Za pozornosť stojí aj zistenie, že zamestnávatelia neodmietali prijímať vysokoškolských absolventov (uviedlo to iba 3,5 % - 2021 resp. 6,2 % - 2013 zamestnávateľov zapojených do prieskumov).

Podľa týchto zistení sa dá usudzovať, že menší záujem zamestnávateľov o vysokoškolsky kvalifikovanú pracovnú silu (absolventov) je spôsobený primárne charakterom práce (bez nutnosti vysokoškolského vzdelania – napr. manuálna práca resp. neatraktívna práca – nezájem zo strany absolventov). Objasniť túto situáciu nám pomôžu detailnejšie analýzy (podrobnejšie delenie zamestnávateľov napr. podľa odvetvia).

Graf 7 – Nezájem o vysokoškolských absolventov

Podľa zistení zamestnávateľa z roku 2013 výrazne viac nepotrebovali vysokoškolsky kvalifikovanú pracovnú silu (verejný – 50,5 %, súkromný – 70,5 % sektor) v porovnaní so zamestnávateľmi z roku 2021 (verejný – 25,5 %, súkromný – 46,0 % sektor).

Zamestnávateľa z roku 2021 (verejný – 30,5 %, súkromný – 27,7 % sektor) vo väčšej miere uvádzali, že vysokoškolskí absolventi nemali záujem o prácu v ich organizácii oproti zamestnávateľom z roku 2013 (verejný – 14,0 %, súkromný – 4,5 % sektor).

Za pozornosť stojí aj to, že najmä zamestnávateľa zapojení do prieskumu v roku 2021 z verejného sektora deklarovali, že ich nezáujem o vysokoškolských absolventov je spôsobený nedostatkom absolventov s odbornou kvalifikáciou (29,1 %).

Tabuľka 7 – Nezáujem o vysokoškolských absolventov (podľa sektora)

	2021		2013	
	Verejný sektor	Súkromný sektor	Verejný sektor	Súkromný sektor
Nepotrebujeme vysokoškolsky kvalifikovanú pracovnú silu	25,5%	46,0%	50,5%	70,5%
Nemáme záujem o absolventskú pracovnú silu z radov vysokoškolákov	2,3%	3,5%	4,3%	6,6%
Nie sú absolventi s odbornou kvalifikáciou, ktorú potrebujeme	29,1%	18,1%	16,1%	8,9%
Absolventi VŠ nemajú záujem o prácu v našej organizácii	30,5%	27,7%	14,0%	4,5%
Iné	12,8%	4,6%	15,1%	9,6%

Podľa zistení najmä menší zamestnávateľa (1 až 50 zamestnancov) sa nezaujímal o vysokoškolských absolventov, pretože nepotrebovali vysokoškolsky kvalifikovanú pracovnú silu (2021 – 44,2 %, 2013 – 71,1 %).

Nezáujem o absolventov spôsobený nedostatkom absolventov s odbornou kvalifikáciou najčastejšie vyjadrovali väčší (51 až 250 zamestnancov) zamestnávateľa (2021 – 33,5 %, 2013 – 23,9 %).

Absolventi vysokých škôl nemali záujem o prácu v najmenších (1 až 50 zamestnancov) (28,3 %) a najväčších (251 a viac zamestnancov) (33,3 %) organizáciách v roku 2021, zatiaľ čo v roku 2013 nemali záujem pracovať najmä v organizáciách s 251 a viac zamestnancami (14,3 %).

Tabuľka 8 – Nezáujem o vysokoškolských absolventov (podľa veľkosti organizácie)

		Nepotrebujeme vysokoškolsky kvalifikovanú pracovnú silu	Nemáme záujem o absolventskú pracovnú silu z radov vysokoškolákov	Nie sú absolventi s odbornou kvalifikáciou, ktorú potrebujeme	Absolventi VŠ nemajú záujem o prácu v našej organizácii	Iné
2021	1 až 50 zamestnancov	44,2%	3,4%	18,2%	28,3%	5,8%
	51 až 250 zamestnancov	31,0%	3,9%	33,5%	21,3%	10,3%
	251 a viac zamestnancov	29,6%	0,0%	29,6%	33,3%	7,4%
2013	1 až 50 zamestnancov	71,1%	5,7%	8,5%	4,8%	9,8%
	51 až 250 zamestnancov	35,8%	13,4%	23,9%	11,9%	14,9%
	251 a viac zamestnancov	42,9%	0,0%	14,3%	14,3%	28,6%

Na základe údajov možno konštatovať, že vysokoškolsky kvalifikovanú pracovnú silu nepotrebovali najmä zamestnávateľia (z roku 2013) z poľnohospodárstva (78,6 %), obchodu (73,2 %), stavebníctva (72,3 %) a priemyslu (71,7 %). V prípade zamestnávateľov z roku 2021 to boli najmä odvetvia ako obchod (55,9 %), hotely, reštaurácie a nehnuteľnosti (53,2 %), doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie (51,9 %) a priemysel (46,9 %).

Nezáujem absolventov pracovať v danej organizácii sa prejavil najmä medzi zamestnávateľmi, ktorí sa zúčastnili prieskumu v roku 2021, najčastejšie išlo o zamestnávateľov z bankovníctva, poisťovníctva a finančného sprostredkovania (47,6 %), poľnohospodárstva (40,0 %), školstva (35,4 %) a zdravotníctva (33,0 %).

Nedostatok absolventov s odbornou kvalifikáciou zaznamenali najmä zamestnávateľia zo školstva (2021 – 42,7 %, 2013 – 29,5 %).

Tabuľka 9 – Nezáujem o vysokoškolských absolventov (podľa odvetvia)

		Nepotrebu- jeme vyso- koškolsky kvalifikovanú pracovnú silu	Nemáme záujem o absolventskú pracovnú silu z radov vyso- koškolákov	Nie sú absol- venti s odbor- nou kvalifiká- ciou, ktorú potrebujeme	Absolventi VŠ nemajú záujem o prácu v našej organizácii	Iné
2021	Poľnohospodárstvo	41,5%	4,6%	12,3%	40,0%	1,5%
	Priemysel	46,9%	1,7%	23,5%	19,0%	9,1%
	Stavebníctvo	41,5%	4,7%	22,6%	27,4%	3,7%
	Obchod	55,9%	3,4%	11,0%	27,1%	2,4%
	Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti	53,2%	4,0%	12,1%	29,0%	1,6%
	Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie	51,9%	2,5%	24,1%	19,0%	2,6%
	Bankovníctvo, poisťov- níctvo a finančné spro- stredkovanie	28,6%	0,0%	19,0%	47,6%	4,8%
	Školstvo	8,5%	0,0%	42,7%	35,4%	13,4%
	Verejná správa	38,2%	4,5%	15,7%	30,3%	11,2%
	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	24,2%	7,7%	23,1%	33,0%	12,1%
	Ostatné	43,5%	4,3%	23,2%	20,3%	8,6%
2013	Poľnohospodárstvo	78,6%	3,6%	3,6%	0,0%	14,3%
	Priemysel	71,7%	4,0%	13,1%	6,1%	5,1%
	Stavebníctvo	72,3%	7,7%	7,1%	3,2%	9,7%
	Obchod	73,2%	4,2%	4,7%	6,1%	11,7%
	Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti	62,3%	7,2%	8,7%	7,2%	14,5%
	Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie	69,8%	5,7%	13,2%	0,0%	11,3%
	Bankovníctvo, poisťov- níctvo a finančné spro- stredkovanie	62,5%	12,5%	12,5%	0,0%	12,5%
	Školstvo	43,2%	9,1%	29,5%	11,4%	6,8%
	Verejná správa	56,1%	2,4%	7,3%	12,2%	22,0%
	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	60,7%	7,1%	14,3%	3,6%	14,3%
	Ostatné	70,9%	7,8%	9,7%	4,9%	6,8%

Nezáujem o vysokoškolských absolventov kvôli tomu, že zamestnávateľa nepotrebovali vysokoškolsky kvalifikovanú pracovnú silu bol charakteristický hlavne pre tých, čo pôsobili v Trnavskom (46,6 %), Prešovskom (46,4 %) a Košickom (45,2 %) kraji v roku 2021. Tento dôvod najčastejšie uvádzali zamestnávateľa z roku 2013 z Košického (74,4 %), Žilinského (74,2 %) a Prešovského (71,7 %) kraja.

Zamestnávateľa z roku 2021 z Bratislavského kraja (27,5 %) a z roku 2013 z Banskobystrického kraja (14,7 %) najviac zdôvodňovali nezáujem o absolventov tým, že neboli dostupní absolventi s odbornou kvalifikáciou.

Absolventi nechceli pracovať u zamestnávateľov (v roku 2021) pôsobiacich v Prešovskom (31,1 %), Banskobystrickom (29,4 %) a Trenčianskom (28,5 %) kraji.

Tabuľka 10 – Nezáujem o vysokoškolských absolventov (podľa kraja)

		Nepotrebujeme vysokoškolsky kvalifikovanú pracovnú silu	Nemáme záujem o absolventskú pracovnú silu z radov vysokoškolákov	Nie sú absolventi s odbornou kvalifikáciou, ktorú potrebujeme	Absolventi VŠ nemajú záujem o prácu v našej organizácii	Iné
2021	BA	33,3%	5,0%	27,5%	26,7%	7,5%
	TT	46,6%	3,4%	18,2%	26,1%	5,7%
	TN	43,1%	1,5%	16,9%	28,5%	9,9%
	NR	40,5%	3,6%	25,2%	26,1%	4,5%
	ZA	38,9%	3,2%	25,4%	25,4%	7,2%
	BB	38,5%	1,4%	22,4%	29,4%	8,4%
	PO	46,4%	1,6%	14,8%	31,1%	5,9%
	KE	45,2%	9,7%	19,4%	22,6%	3,2%
2013	BA	65,5%	7,6%	11,2%	6,1%	9,6%
	TT	62,2%	8,9%	4,4%	6,7%	17,8%
	TN	71,2%	5,1%	8,5%	5,1%	10,2%
	NR	67,2%	5,6%	10,4%	5,6%	11,2%
	ZA	74,2%	4,8%	7,3%	4,0%	9,7%
	BB	67,6%	4,9%	14,7%	3,9%	8,8%
	PO	71,7%	3,5%	10,6%	7,1%	7,1%
	KE	74,4%	8,1%	7,0%	2,3%	8,1%

3. Hodnotenie pripravenosti absolventov pre prax

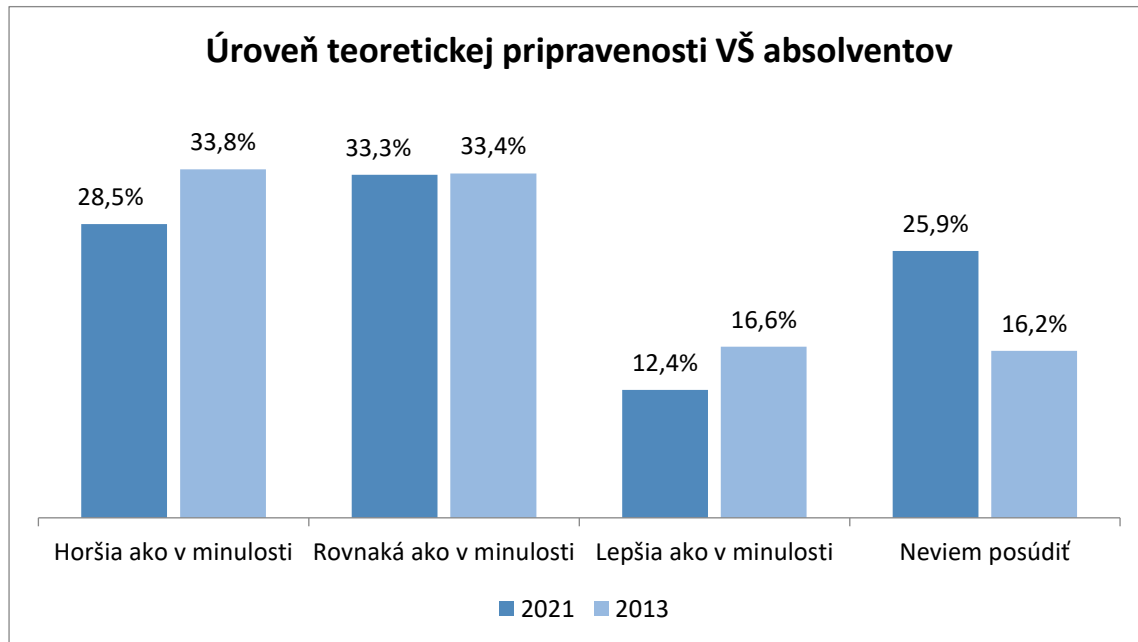
Ďalšou dôležitou úlohou realizovaných prieskumov (v rokoch 2013 a 2021) bolo získať informácie o tom, ako zamestnávateľa zapojení do prieskumu hodnotili kvalitu vysokoškolských absolventov. Dáta boli získané pomocou otázok, v ktorých boli zamestnávateľa vyzvaní, aby ohodnotili úroveň teoretickej a praktickej pripravenosti absolventov v porovnaní s ich predchádzajúcimi skúsenosťami. Zamestnávateľa mali tiež možnosť ohodnotiť mieru pripravenosti čerstvých absolventov pre prax v štyroch stanovených kompetenciách (odbornej, realizačnej, komunikatívnej, riadiacej/manažérskej).

3.1. Úroveň teoretickej a praktickej pripravenosti absolventov

Zamestnávateľa si mohli pri hodnotení úrovne teoretickej a praktickej pripravenosti absolventov v prieskume vybrať jednu z preddefinovaných možností (horšia ako v minulosti, rovnaká ako v minulosti, lepšia ako v minulosti, neviem posúdiť).

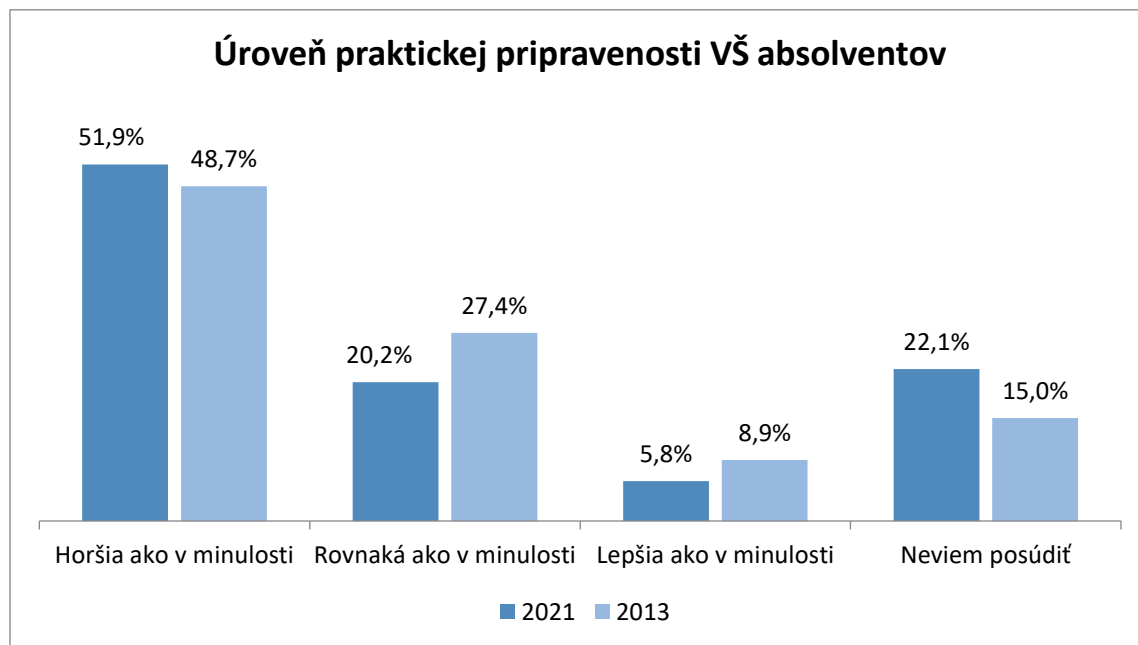
Teoretickú pripravenosť absolventov hodnotili ako horšiu než v minulosti mierne viac zamestnávateľa zapojení do prieskumu v roku 2013 (33,8 %), oproti zamestnávateľom z roku 2021 (28,5 %). Približne rovnaký podiel zamestnávateľov (33,3 % v roku 2021 a 33,4 % v roku 2013) hodnotil teoretickú pripravenosť absolventov na rovnakej úrovni ako bola v minulosti.

Graf 8 – Teoretická pripravenosť absolventov

Približne polovica zamestnávateľov (51,9 % z roku 2021 a 48,7 % z roku 2013) hodnotila úroveň praktickej pripravenosti absolventov ako horšiu než v minulosti. Mierne viac zamestnávateľov z roku 2013 (27,4 %) hodnotilo praktickú pripravenosť absolventov ako rovnakú než v minulosti v porovnaní so zamestnávateľmi z roku 2021 (20,2 %).

Graf 9 – Praktická pripravenosť absolventov

Na základe sektora, v ktorom zamestnávatelia pôsobili, boli zistené iba menšie rozdiely v hodnotení teoretickej a praktickej pripravenosti absolventov pre prax.

Zamestnávatelia zo súkromného sektora z roku 2013 hodnotili teoretickú pripravenosť absolventov ako horšiu než v minulosti (36,0 %) v porovnaní so zamestnávateľmi z roku 2021 (28,6 %). Teoretickú pripravenosť absolventov hodnotili na lepšej úrovni ako v minulosti najmä zamestnávatelia z verejného sektora v roku 2013 (19,7 %) oproti zamestnávateľom z verejného sektora v roku 2021 (12,9 %).

Praktickú pripravenosť absolventov hodnotili na rovnakej úrovni ako v minulosti viac zamestnávatelia zapojení do prieskumu v roku 2013 (verejný sektor – 35,4 %, súkromný sektor – 24,8 %) než zamestnávatelia z roku 2021 (verejný sektor – 24,3 %, súkromný sektor – 18,4 %).

Tabuľka 11 – Pripravenosť absolventov pre prax (podľa sektora)

			Horšia ako v minulosti	Rovnaká ako v minulosti	Lepšia ako v minulosti	Neviem posúdiť
2021	Teoretická pripravenosť	Verejný sektor	25,8%	35,4%	12,9%	25,8%
		Súkromný sektor	28,4%	32,7%	11,6%	27,2%
	Praktická pripravenosť	Verejný sektor	45,8%	24,3%	6,2%	23,7%
		Súkromný sektor	54,7%	18,4%	5,0%	22,0%
2013	Teoretická pripravenosť	Verejný sektor	26,1%	40,4%	19,7%	13,8%
		Súkromný sektor	36,0%	31,3%	15,4%	17,3%
	Praktická pripravenosť	Verejný sektor	41,8%	35,4%	10,6%	12,2%
		Súkromný sektor	50,8%	24,8%	8,1%	16,3%

Z údajov vyplýva, že najmä veľkí zamestnávateľia (251 a viac zamestnancov) zapojení do prieskumu v roku 2013 hodnotili teoretickú pripravenosť absolventov lepšie (19,6 %) ako veľkí zamestnávateľia v roku 2021 (10,4 %).

Praktickú pripravenosť absolventov hodnotili horšie v porovnaní s minulosťou výrazne viac veľkí zamestnávateľia (251 a viac zamestnancov – 44,8 %) z roku 2021 než zamestnávateľia z roku 2013 (251 a viac zamestnancov – 29,1 %).

Tabuľka 12 – Pripravenosť absolventov pre prax (podľa veľkosti organizácie)

			Horšia ako v minulosti	Rovnaká ako v minulosti	Lepšia ako v minulosti	Neviem posúdiť
2021	Teoretická pripravenosť	1 až 50 zamestnancov	30,6%	30,8%	13,8%	24,9%
		51 až 250 zamestnancov	26,1%	36,4%	10,7%	26,8%
		251 a viac zamestnancov	22,9%	38,5%	10,4%	28,1%
	Praktická pripravenosť	1 až 50 zamestnancov	56,1%	18,4%	4,8%	20,7%
		51 až 250 zamestnancov	46,1%	23,2%	7,1%	23,6%
		251 a viac zamestnancov	44,8%	22,9%	7,3%	25,0%
2013	Teoretická pripravenosť	1 až 50 zamestnancov	36,7%	30,7%	16,3%	16,3%
		51 až 250 zamestnancov	32,6%	35,8%	16,6%	15,0%
		251 a viac zamestnancov	14,3%	48,2%	19,6%	17,9%
	Praktická pripravenosť	1 až 50 zamestnancov	52,6%	24,8%	8,0%	14,5%
		51 až 250 zamestnancov	44,7%	30,3%	10,1%	14,9%
		251 a viac zamestnancov	29,1%	40,0%	12,7%	18,2%

Najväčšie rozdiely v pozitívnom hodnotení teoretickej pripravenosti (lepšia ako v minulosti) absolventov pre prax boli zistené medzi zamestnávateľmi pôsobiacimi v poľnohospodárstve (6,5 % v roku 2021 oproti 27,8 % v roku 2013) a doprave, skladovaní, pošte a telekomunikáciách (10,4 % v roku 2021 oproti 24,1 % v roku 2013).

Naopak, najväčšie rozdiely v negatívnom hodnotení teoretickej pripravenosti absolventov (horšia ako v minulosti) boli zistené v doprave, skladovaní, pošte a telekomunikáciách (41,4 % v roku 2013 oproti 27,1 % v roku 2021) a bankovníctve, poisťovníctve a finančnom sprostredkovaní (35,7 % v roku 2021 oproti 14,3 % v roku 2013).

Tabuľka 13 – Teoretická pripravenosť absolventov pre prax (podľa odvetvia)

		Horšia ako v minulosti	Rovnáka ako v minulosti	Lepšia ako v minulosti	Neviem posúdiť
2021	Poľnohospodárstvo	34,8%	30,4%	6,5%	28,3%
	Priemysel	31,3%	32,2%	7,8%	28,7%
	Stavebníctvo	29,5%	32,8%	9,8%	27,9%
	Obchod	31,4%	33,3%	11,8%	23,5%
	Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti	20,6%	25,0%	19,1%	35,3%
	Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie	27,1%	25,0%	10,4%	37,5%
	Bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie	35,7%	32,1%	17,9%	14,3%
	Školstvo	30,8%	38,8%	12,7%	17,7%
	Verejná správa	19,4%	35,8%	10,4%	34,3%
	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	27,2%	31,2%	17,6%	24,0%
	Ostatné	24,5%	34,0%	9,4%	32,1%
2013	Poľnohospodárstvo	27,8%	27,8%	27,8%	16,7%
	Priemysel	34,0%	39,8%	16,5%	9,7%
	Stavebníctvo	40,0%	36,9%	9,2%	13,8%
	Obchod	31,0%	31,0%	19,7%	18,3%
	Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti	30,2%	27,9%	9,3%	32,6%
	Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie	41,4%	13,8%	24,1%	20,7%
	Bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie	14,3%	50,0%	21,4%	14,3%
	Školstvo	34,3%	32,4%	18,6%	14,7%
	Verejná správa	12,9%	48,4%	19,4%	19,4%
	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	31,5%	40,7%	14,8%	13,0%
	Ostatné	37,2%	29,4%	16,7%	16,7%

V prípade pozitívneho hodnotenia praktickej pripravenosti (lepšia ako v minulosti) absolventov boli najväčšie rozdiely zistené v odvetviach ako doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie (17,0 % v roku 2021 oproti 7,1 % v roku 2013), bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie (21,4 % v roku 2013 oproti 3,6 % v roku 2021) a verejná správa (12,5 % v roku 2013 a v roku 2021 už iba 3,0 %).

Najväčšie rozdiely v negatívnom hodnotení praktickej pripravenosti absolventov (horšia ako v minulosti) boli zistené medzi zamestnávateľmi pôsobiacimi v doprave, skladovaní, pošte a telekomunikáciách (71,4 % v roku 2013 oproti 36,2 % v roku 2021), bankovníctve, poisťovníctve a finančnom sprostredkovaní (14,3 % v roku 2013 oproti 53,6 % v roku 2021) a školstve (40,8 % v roku 2013 a 56,5 % v roku 2021).

Tabuľka 14 – Praktická pripravenosť absolventov pre prax (podľa odvetvia)

		Horšia ako v minulosti	Rovnaká ako v minulosti	Lepšia ako v minulosti	Neviem posúdiť
2021	Poľnohospodárstvo	54,3%	15,2%	2,2%	28,3%
	Priemysel	54,8%	14,8%	7,0%	23,5%
	Stavebníctvo	58,3%	13,3%	3,3%	25,0%
	Obchod	54,9%	17,6%	5,9%	21,6%
	Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti	48,5%	20,6%	5,9%	25,0%
	Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie	36,2%	14,9%	17,0%	31,9%
	Bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie	53,6%	32,1%	3,6%	10,7%
	Školstvo	56,5%	22,4%	5,9%	15,2%
	Verejná správa	29,9%	34,3%	3,0%	32,8%
	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	54,8%	19,0%	4,8%	21,4%
	Ostatné	52,8%	18,9%	3,8%	24,5%
2013	Poľnohospodárstvo	61,1%	16,7%	5,6%	16,7%
	Priemysel	50,5%	28,6%	9,5%	11,4%
	Stavebníctvo	55,4%	26,2%	4,6%	13,8%
	Obchod	54,2%	19,4%	9,7%	16,7%
	Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti	39,5%	20,9%	4,7%	34,9%
	Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie	71,4%	7,1%	7,1%	14,3%
	Bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie	14,3%	50,0%	21,4%	14,3%
	Školstvo	40,8%	37,9%	9,7%	11,7%
	Verejná správa	43,8%	25,0%	12,5%	18,8%
	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	45,3%	34,0%	7,5%	13,2%
	Ostatné	49,4%	26,7%	10,0%	13,9%

Pokles v pozitívnom hodnotení teoretických schopností absolventov bol zaznamenaný aj v prípade zamestnávateľov rozdelených podľa kraja, v ktorom pôsobili. Najväčšie rozdiely sa prejavili medzi zamestnávateľmi zo Žilinského kraja (19,1 % v roku 2013 oproti 9,6 % v roku 2021), Bratislavského kraja (17,9 % v 2013 oproti 10,8 % v 2021) a Banskobystrického kraja (15,6 % v 2013 a 8,7 % v 2021).

Podľa zistení, vnímali teoretickú pripravenosť absolventov pre prax horšie v porovnaní s minulosťou zamestnávateľa participujúci na prieskume v roku 2013. Najväčšie rozdiely boli zistené pri zamestnávateľoch z Trenčianskeho kraja (39,7 % - 2013 oproti 29,1 % v roku 2021), Nitrianskeho kraja (33,3 % - 2013 oproti 25,2 % v 2021) a Košického kraja (35,0 % - 2013 oproti 27,8 % v 2021).

Tabuľka 15 – Teoretická pripravenosť absolventov pre prax (podľa kraja)

		Horšia ako v minulosti	Rovnaká ako v minulosti	Lepšia ako v minulosti	Neviem posúdiť
2021	BA	29,5%	28,8%	10,8%	30,9%
	TT	24,0%	42,7%	10,7%	22,7%
	TN	29,1%	37,9%	9,7%	23,3%
	NR	25,2%	33,6%	15,0%	26,2%
	ZA	26,9%	30,8%	9,6%	32,7%
	BB	31,5%	33,7%	8,7%	26,1%
	PO	31,5%	30,9%	15,8%	21,8%
	KE	27,8%	31,3%	16,5%	24,3%
2013	BA	33,0%	34,0%	17,9%	15,1%
	TT	27,3%	30,9%	14,5%	27,3%
	TN	39,7%	28,2%	15,4%	16,7%
	NR	33,3%	26,1%	17,4%	23,2%
	ZA	32,4%	32,4%	19,1%	16,2%
	BB	32,8%	39,1%	15,6%	12,5%
	PO	35,4%	40,0%	10,8%	13,8%
	KE	35,0%	35,9%	17,5%	11,7%

Praktickú pripravenosť vysokoškolských absolventov hodnotili ako lepšiu než v minulosti najviac zamestnávateľia z roku 2013 z Banskobystrického kraja (14,1 %) avšak v roku 2021 vyjadrilo takýto názor iba 4,4 % zamestnávateľov z rovnakého kraja.

Najväčšie rozdiely v negatívnom hodnotení praktickej pripravenosti (horšia ako v minulosti) absolventov boli zistené pri zamestnávateľoch z Nitrianskeho kraja (58,9 % v roku 2021 oproti 48,5 % v roku 2013) a Košického kraja (57,3 % v roku 2013 oproti 47,8 % v roku 2021).

Tabuľka 16 – Praktická pripravenosť absolventov pre prax (podľa kraja)

		Horšia ako v minulosti	Rovnaká ako v minulosti	Lepšia ako v minulosti	Neviem posúdiť
2021	BA	44,2%	16,7%	10,9%	28,3%
	TT	40,0%	29,3%	6,7%	24,0%
	TN	52,4%	22,3%	2,9%	22,3%
	NR	58,9%	15,0%	6,5%	19,6%
	ZA	58,1%	16,2%	1,9%	23,8%
	BB	52,7%	24,2%	4,4%	18,7%
	PO	56,4%	21,8%	4,8%	17,0%
	KE	47,8%	20,0%	7,0%	25,2%
2013	BA	42,3%	31,6%	10,7%	15,3%
	TT	40,0%	25,5%	9,1%	25,5%
	TN	59,0%	19,2%	6,4%	15,4%
	NR	48,5%	25,0%	5,9%	20,6%
	ZA	49,3%	29,0%	7,2%	14,5%
	BB	43,8%	31,3%	14,1%	10,9%
	PO	55,4%	26,2%	4,6%	13,8%
	KE	57,3%	24,3%	9,7%	8,7%

3.2. Pripravenosť absolventov vo vybraných kompetenciách

Zamestnávateľa mali v prieskume možnosť ohodnotiť mieru pripravenosti čerstvých absolventov pre prax v štyroch kompetenciách. Medzi zisťované kompetencie patrili: odborná (teoretické zvládnutie odboru), realizačná (aplikácia teoretických poznatkov do praxe, schopnosť samostatne pracovať a pod.), komunikatívna (schopnosť komunikovať so spolupracovníkmi, viesť rokovania a pod.) a riadiaca/manažérska kompetencia. Zamestnávateľa mohli hodnotenie znázorniť na škále³, avšak kvôli lepšej prehľadnosti údajov budú v nasledujúcich analýzach použité priemery. Priemery nadobúdajú hodnoty od 1 do 5, pričom čím je hodnota bližšie k 1, tým lepšie je hodnotená pripravenosť absolventa v danej kompetencii.

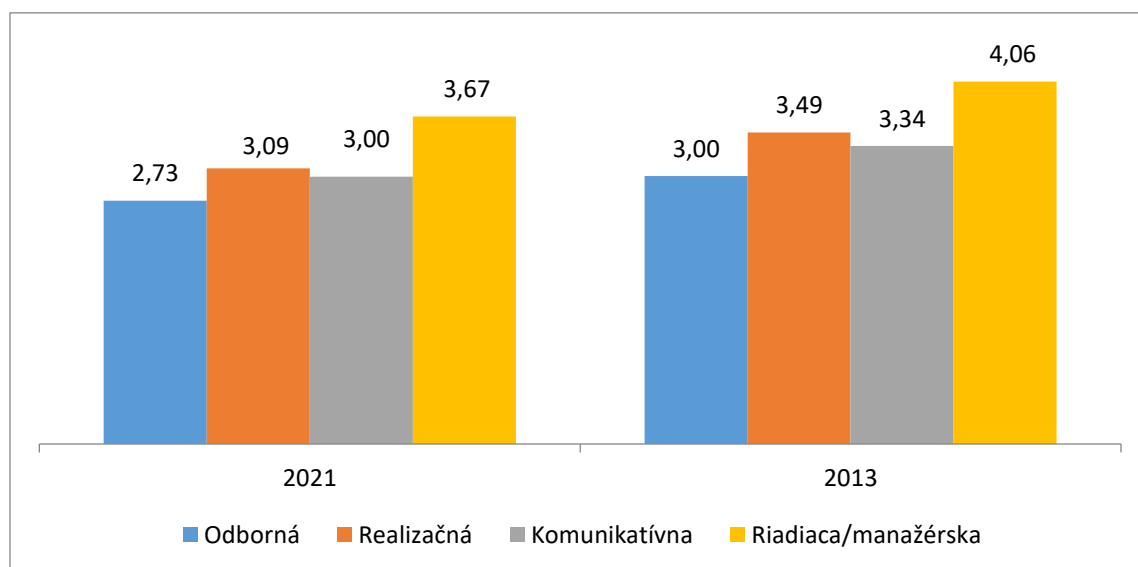
Môžeme konštatovať, že medzi rokmi 2013 a 2021 sa medzi zamestnávateľmi mierne zlepšilo hodnotenie pripravenosti absolventov v skúmaných kompetenciách.

Z údajov vyplýva, že zamestnávateľa zapojení do prieskumu v roku 2021 hodnotili pripravenosť vysokoškolských absolventov v odbornej kompetencii skôr dobre (2,73), avšak zamestnávateľa z roku 2013 hodnotili pripravenosť v tejto kompetencii priemerne (ani dobre, ani zle) (3,00).

Pripravenosť absolventov v ďalších kompetenciách (realizačnej a komunikatívnej) bola zamestnávateľmi hodnotená priemerne (2021 – 3,09 resp. 3,00 a 2013 – 3,49 resp. 3,34).

Najhoršie hodnotenie pripravenosti absolventov bolo zistené v riadiacej/manažérskej kompetencii (2021 – 3,67 a v roku 2013 to bolo až 4,06).

Graf 10 – Hodnotenie pripravenosti absolventov v kompetenciách

Podľa zistení, boli absolventi pozitívnejšie hodnotení (vo všetkých kompetenciách) zamestnávateľmi z verejného než súkromného sektora (bez ohľadu na rok konania prieskumu).

³ Škála mala 5 stupňov, pričom 1 – veľmi dobrá pripravenosť až 5 – veľmi zlá pripravenosť a 6 – neviem posúdiť. Pri tvorbe priemerov nebol do výpočtov zahrnutý posledný stupeň škály (6.).

Najväčšie zmeny boli zaznamenané pri hodnotení pripravenosti absolventov v realizačnej kompetencii a to hlavne medzi zamestnávateľmi z verejného sektora (priemerná pripravenosť v roku 2013 – 3,20 v porovnaní so skôr dobrou pripravenosťou v roku 2021 – 2,85) a v riadiacej/manažérskej kompetencii medzi zamestnávateľmi zo súkromného sektora (zo skôr zlej pripravenosti v roku 2013 – 4,13 na priemernú pripravenosť v roku 2021 – 3,75).

Tabuľka 17 – Hodnotenie pripravenosti absolventov v kompetenciách (podľa sektora)

		Odborná	Realizačná	Komunikatívna	Riadiaca/manažérska
2021	Verejný sektor	2,48	2,85	2,77	3,55
	Súkromný sektor	2,88	3,23	3,13	3,75
2013	Verejný sektor	2,64	3,20	2,98	3,86
	Súkromný sektor	3,13	3,58	3,45	4,13

Zamestnávatelia zapojení do prieskumu v roku 2021 aj 2013 podľa veľkosti organizácie hodnotili najpozitívnejšie pripravenosť absolventov v odbornej kompetencii, pričom v priebehu rokov sa pozitívne hodnotenie tejto kompetencie ešte zvyšovalo.

Najväčšie zlepšenie v hodnotení bolo zistené pri menších zamestnávateľoch (1 až 50 zamestnancov) v riadiacej/manažérskej (zo 4,12 v roku 2013 na 3,65 v roku 2021) a komunikatívnej kompetencii (z 3,52 v roku 2013 na 3,02 v roku 2021).

Tabuľka 18 – Hodnotenie pripravenosti absolventov v kompetenciách (podľa veľkosti organizácie)

		Odborná	Realizačná	Komunikatívna	Riadiaca/manažérska
2021	1 až 50 zamestnancov	2,80	3,18	3,02	3,65
	51 až 250 zamestnancov	2,63	2,96	2,94	3,65
	251 a viac zamestnancov	2,65	3,00	3,04	3,83
2013	1 až 50 zamestnancov	3,11	3,60	3,52	4,12
	51 až 250 zamestnancov	2,85	3,32	2,96	3,97
	251 a viac zamestnancov	2,69	3,19	3,12	3,90

Výraznejšie zlepšenie v hodnotení pripravenosti absolventov bolo zistené v odbornej a komunikatívnej kompetencii, a to predovšetkým zamestnávateľmi z Trnavského, Banskobystrického a Prešovského kraja. Zatiaľ čo zamestnávatelia participujúci na prieskume v roku 2013 (z Trnavského kraja – 3,28 a Banskobystrického kraja – 3,10) hodnotili pripravenosť absolventov v odbornej kompetencii na priemernej úrovni, tak zamestnávatelia v roku 2021 z rovnakých krajov hodnotili pripravenosť absolventov na skôr dobrej úrovni (2,73 resp. 2,63). Podobne, v komunikatívnej kompetencii bola pripravenosť absolventov hodnotená zamestnávateľmi z roku 2013 priemerne (z Banskobystrického kraja – 3,13 a Prešovského kraja – 3,44) oproti zamestnávateľom z roku 2021 (Banskobystrického kraja – 2,81 a Prešovského kraja – 2,83).

Tabuľka 19 – Hodnotenie pripravenosti absolventov v kompetenciách (podľa kraja)

		Odborná	Realizačná	Komunikatívna	Riadiaca/manažérska
2021	BA	2,78	3,01	3,03	3,83
	TT	2,73	3,16	3,14	3,73
	TN	2,87	3,22	3,03	3,59
	NR	2,62	3,02	3,12	3,61
	ZA	2,77	3,02	3,02	3,60
	BB	2,63	3,05	2,81	3,45
	PO	2,65	3,01	2,83	3,63
	KE	2,77	3,29	3,11	3,83
2013	BA	2,96	3,51	3,39	4,14
	TT	3,28	3,67	3,71	4,22
	TN	3,01	3,47	3,29	3,93
	NR	2,90	3,32	3,11	4,08
	ZA	3,20	3,73	3,54	4,06
	BB	3,10	3,57	3,13	3,93
	PO	2,92	3,40	3,44	3,83
	KE	2,87	3,33	3,19	4,15

Výrazné rozdiely v hodnotení pripravenosti absolventov v odbornej kompetencii boli zistené najmä u zamestnávateľov z poľnohospodárstva a bankovníctva. Zatiaľ čo zamestnávatelia v roku 2013 z odvetvia poľnohospodárstva hodnotili odbornú kompetenciu absolventov ako priemernú (3,39), tak v roku 2021 zamestnávatelia z rovnakého odvetvia hodnotili pripravenosť absolventov v uvedenej kompetencii lepšie (2,89). Veľký rozdiel bol tiež zistený u zamestnávateľov pôsobiach v bankovníctve, poisťovníctve a finančnom sprostredkovaní, absolventi boli v odbornej kompetencii dobre pripravení (v roku 2013 - 2,46), ale zamestnávatelia z rovnakého odvetvia v roku 2021 hodnotili pripravenosť absolventov v odbornej kompetencii omnoho horšie (3,32), ide o značný pokles hodnotenia absolventov v danej kompetencii.

V komunikatívnej kompetencii bol zistený najväčší rozdiel u zamestnávateľov z odvetvia hotelov, reštaurácií a nehnuteľností. Zamestnávatelia v roku 2013 deklarovali skôr priemerné hodnotenie (3,46) pre pripravenosť absolventov v komunikatívne kompetencii, ale v roku 2021 prišlo k zlepšeniu hodnotenia na dobrú úroveň (2,86).

Ako bolo skôr uvedené, pripravenosť absolventov v riadiacej/manažérskej kompetencii bola zamestnávateľmi vnímaná skôr negatívne. Napriek tomu je pozitívnym zistením, že hodnotenie zamestnávateľov (aspoň v niektorých odvetviach) sa v priebehu rokov zlepšilo. Najväčšia zmena bola zistená u zamestnávateľov zo stavebníctva (4,28 v roku 2013 na 3,63 v roku 2021) a obchodu (4,14 v roku 2013 na 3,51 v roku 2021).

Tabuľka 20 – Hodnotenie pripravenosti absolventov v kompetenciách (podľa odvetvia)

		Odborná	Realizačná	Komunikatívna	Riadiaca /manažérska
2021	Poľnohospodárstvo	2,89	3,08	3,16	3,57
	Priemysel	2,91	3,32	3,00	3,81
	Stavebníctvo	2,75	3,21	3,11	3,63
	Obchod	2,86	2,98	2,98	3,51
	Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti	2,71	3,12	2,86	3,56
	Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie	2,93	3,05	3,12	4,22
	Bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie	3,32	3,70	3,81	4,26
	Školstvo	2,47	2,90	2,82	3,56
	Verejná správa	2,47	2,95	2,77	3,62
	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	2,81	3,16	3,11	3,59
	Ostatné	2,83	3,00	3,04	3,55
2013	Poľnohospodárstvo	3,39	3,59	3,39	4,00
	Priemysel	3,18	3,48	3,34	4,08
	Stavebníctvo	2,98	3,59	3,60	4,28
	Obchod	3,26	3,69	3,30	4,14
	Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti	3,10	3,59	3,46	4,17
	Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie	3,14	3,79	3,24	4,17
	Bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie	2,46	3,00	3,64	3,92
	Školstvo	2,45	3,15	2,97	3,91
	Verejná správa	2,72	3,14	2,66	3,61
	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	3,11	3,47	3,58	3,88
	Ostatné	3,05	3,59	3,46	4,13

4. Skúsenosti zamestnávateľov s vysokoškolskými absolventmi

Zamestnávatelia mohli v prieskume špecifikovať, s absolventmi akej konkrétnej vysokej školy mali reálnu pracovnú skúsenosť, a následne o akú skúsenosť išlo (pozitívna, negatívna). V nasledujúcich analýzach budú na prezentáciu výsledkov použité priemery, pričom čím je uvedená hodnota bližšie k 1, tým pozitívnejšia bola skúsenosť zamestnávateľov s vysokoškolskými absolventmi.

Podľa údajov mali zamestnávatelia najpozitívnejšie skúsenosti s absolventmi Slovenskej technickej univerzity v Bratislave (2021 – 1,66 a 2013 – 1,61) a Univerzity Komenského v Bratislave (2021 – 1,66 a 2013 – 1,70).

Naopak, najviac negatívnu skúsenosť vyjadrili zamestnávatelia s absolventmi Vysokej školy Danubius v Sládkovičove (2021 – 3,53 a 2013 – 3,93), Katolíckej univerzity v Ružomberku (2013 – 3,48) a Paneurópskej vysokej školy v Bratislave (2021 – 2,97).

Tabuľka 21 – Skúsenosti s absolventmi konkrétnej vysokej školy

	2021	2013
Banská Bystrica - Akadémia umení*	1,75	3,38
Banská Bystrica - Univerzita Mateja Bela	1,97	2,06
Banská Štiavnica - Hudobná a umelecká akadémia Jána Albrechta*	2,00	3,89
Bratislava - Akadémia médií, odborná vysoká škola mediálnej a marketingovej komunikácie*	2,64	3,04
Bratislava - Akadémia policajného zboru*	2,92	3,63
Bratislava - Bratislavská medzinárodná škola liberálnych štúdií*	3,43	4,45
Bratislava - Ekonomická univerzita	1,71	1,93
Bratislava - Paneurópska vysoká škola	2,97	3,27
Bratislava - Slovenská technická univerzita	1,66	1,61
Bratislava - Slovenská zdravotnícka univerzita	2,14	2,58
Bratislava - Univerzita Komenského	1,66	1,70
Bratislava - Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy	2,33	2,48
Bratislava - Vysoká škola Goethe Uni*	3,00	4,86
Bratislava - Vysoká škola múzických umení*	1,65	2,68
Bratislava - Vysoká škola výtvarných umení*	2,21	2,61
Bratislava - Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety	2,49	2,99
Dubnica nad Váhom - Vysoká škola DTI*	2,89	3,52
Komárno - Univerzita J. Selyeho	2,65	3,37
Košice - Technická univerzita	1,69	1,83
Košice - Univerzita P. J. Šafárika	1,79	1,79
Košice - Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie	2,20	2,59
Košice - Vysoká škola bezpečnostného manažérstva	2,79	3,44
Prešov - Prešovská univerzita	1,84	2,17
Liptovský Mikuláš - Akadémia ozbrojených síl generála M. R. Štefánika*	2,57	4,17
Nitra - Slovenská poľnohospodárska univerzita	1,88	2,24
Nitra - Univerzita Konštantína Filozofa	1,80	2,16
Prešov - Vysoká škola medzinárodného podnikania ISM Slovakia*	2,29	4,30
Ružomberok - Katolícka univerzita	2,32	3,48
Skalica - Stredoeurópska vysoká škola*	4,14	3,94
Sládkovičovo - Vysoká škola Danubius	3,53	3,93
Trenčín - Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka	2,38	3,44
Trenčín - Vysoká škola manažmentu	2,87	3,43
Trnava - Trnavská univerzita	2,05	2,42
Trnava - Univerzita sv. Cyrila a Metoda	2,19	2,92
Zvolen - Technická univerzita	1,96	2,38
Žilina - Žilinská univerzita	1,77	1,96

* Pri analýzach neboli brané do úvahy vysoké školy, zastúpené príliš nízkym počtom respondentov.

Kvôli efektívnejším analýzám boli vysoké školy agregované do troch kategórií podľa typu vysokej školy (verejné, súkromné a štátne vysoké školy).

Pozitívnu skúsenosť s absolventmi verejných vysokých škôl deklarovali najmä zamestnávateľa pôsobiaci vo verejnom sektore (2021 – 1,71 a 2013 – 1,88).

Negatívnejšia skúsenosť s absolventmi súkromných vysokých škôl sa medzi rokmi 2013 a 2021 zmiernila, a to výraznejšie u zamestnávateľov zo súkromného sektora (z 3,34 v roku 2013 na 2,44 v roku 2021). Podobne, aj skúsenosť s absolventi štátnych vysokých škôl bola pozitívnejšie hodnotená zamestnávateľmi zo súkromného sektora v roku 2021 (2,20) než v roku 2013 (3,16).

Tabuľka 22 – Skúsenosti s absolventmi (podľa sektora)

		Verejné vysoké školy	Súkromné vysoké školy	Štátne vysoké školy
2021	Verejný sektor	1,71	2,39	2,06
	Súkromný sektor	1,79	2,44	2,20
2013	Verejný sektor	1,88	2,68	2,00
	Súkromný sektor	2,02	3,34	3,16

S absolventmi verejných vysokých škôl vyjadrili pozitívnu skúsenosť najmä menší (1 až 50 zamestnancov – 1,70) a strední zamestnávateľa (51 až 250 zamestnancov – 1,81) z roku 2021 a strední (51 až 250 zamestnancov – 1,77) a veľkí (251 a viac zamestnancov – 1,78) zamestnávateľa z roku 2013.

Lepšie skúsenosti s absolventmi súkromných vysokých škôl mali malí (1 až 50 zamestnancov) a strední (51 až 250 zamestnancov) zamestnávateľa z roku 2021 (zhodne 2,38) oproti malým a stredným zamestnávateľom z roku 2013 (3,22 resp. 3,43). Naopak, veľkí zamestnávateľa (251 a viac zamestnancov) z roku 2021 deklarovali horšie skúsenosti s vysokoškolskými absolventmi ako v minulosti (2,42 v roku 2021 oproti 2,00 v roku 2013).

Výrazné zlepšenie skúseností nastalo pri absolventoch zo štátnych vysokých škôl a to najmä v prípade veľkých zamestnávateľov (251 a viac zamestnancov), kým v roku 2013 zamestnávateľa deklarovali iba neutrálnu skúsenosť (3,14), v roku 2021 to už bola pozitívna skúsenosť (1,64).

Tabuľka 23 – Skúsenosti s absolventmi (podľa veľkosti organizácie)

		Verejné vysoké školy	Súkromné vysoké školy	Štátne vysoké školy
2021	1 až 50 zamestnancov	1,70	2,38	2,14
	51 až 250 zamestnancov	1,81	2,38	2,46
	251 a viac zamestnancov	2,02	2,42	1,64
2013	1 až 50 zamestnancov	2,11	3,22	2,80
	51 až 250 zamestnancov	1,77	3,43	3,14
	251 a viac zamestnancov	1,78	2,00	3,14

Najpozitívnejšiu skúsenosť s absolventmi verejných vysokých škôl prejavili najmä zamestnávateľia zapojení do prieskumu v roku 2021 zo školstva (1,62) a zdravotníctva (1,73), ide o zlepšenie oproti hodnoteniu zamestnávateľov z rovnakých odvetví roku 2013 (1,88 resp. 2,30). Najväčšie rozdiely v skúsenostiach s absolventmi z verejných vysokých škôl boli zistené pri zamestnávateľoch z odvetvia hotelov, reštaurácií a nehnuteľností (z 2,81 v roku 2013 na pozitívne hodnotenie 1,88 v roku 2021) a bankovníctva, poisťovníctva a finančného sprostredkovania (z veľmi pozitívnej skúsenosti 1,57 v roku 2013 na horšiu skúsenosť 2,29 v roku 2021).

Najvýznamnejší rozdiel v skúsenostiach s absolventmi súkromných vysokých škôl bol zistený pri zamestnávateľoch z odvetvia stavebníctva. Zamestnávateľia, ktorí sa zúčastnili prieskumu v roku 2013 hodnotili skúsenosť s absolventmi súkromných vysokých škôl skôr negatívne (3,86), naopak zamestnávateľia, z rovnakého odvetvia v roku 2021 hodnotili skúsenosť s týmito absolventmi veľmi pozitívne (1,38).

Tabuľka 24 – Skúsenosti s absolventmi (podľa odvetvia)

		Verejné vysoké školy	Súkromné vysoké školy	Štátne vysoké školy
2021	Poľnohospodárstvo	1,83	3,67	-
	Priemysel	1,76	2,57	2,14
	Stavebníctvo	1,78	1,38	-
	Obchod	1,77	3,00	3,67
	Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti	1,88	2,05	2,25
	Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie	1,81	2,86	2,80
	Bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie	2,29	2,60	3,50
	Školstvo	1,62	2,38	2,00
	Verejná správa	1,77	2,28	2,14
	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	1,73	2,23	1,77
	Ostatné	1,77	2,46	1,67
2013	Poľnohospodárstvo	2,42	-	-
	Priemysel	1,81	3,07	3,00
	Stavebníctvo	1,95	3,86	4,67
	Obchod	2,02	3,31	3,00
	Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti	2,81	3,33	3,00
	Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie	1,78	2,60	3,00
	Bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie	1,57	1,50	-
	Školstvo	1,88	3,13	3,50
	Verejná správa	1,89	2,00	1,50
	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	2,30	2,19	2,38
	Ostatné	1,96	3,96	3,50

Zamestnávateľa v roku 2021 hodnotili lepšie skúsenosti s absolventmi verejných vysokých škôl oproti tým z roku 2013, platí to najmä pre zamestnávateľov zo Žilinského kraja (z 2,22 v 2013 na 1,60 v 2021), Prešovského kraja (z 2,07 v 2013 na 1,59 v 2021) a Trnavského kraja (z 2,30 v 2013 na 1,86 v 2021).

Pri skúsenostiach s absolventmi súkromných vysokých škôl boli zistené výrazné rozdiely pri zamestnávateľoch zo Žilinského kraja (z negatívneho hodnotenia 4,00 v 2013 na mierne pozitívne 2,48 v roku 2021), Košického kraja (z priemerného hodnotenia 3,08 v 2013 na pozitívnejšie 2,00 v roku 2021) a Trnavského kraja (z mierne negatívneho 3,50 v 2013 na mierne pozitívne 2,56 v 2021).

Tabuľka 25 – Skúsenosti s absolventmi (podľa kraja)

		Verejné vysoké školy	Súkromné vysoké školy	Štátne vysoké školy
2021	BA	1,90	2,58	2,14
	TT	1,86	2,56	1,25
	TN	1,71	2,31	2,33
	NR	1,79	2,29	2,00
	ZA	1,60	2,48	2,33
	BB	1,78	2,55	2,15
	PO	1,59	2,27	1,00
	KE	1,90	2,00	2,67
2013	BA	1,97	3,47	3,00
	TT	2,30	3,50	2,00
	TN	1,83	2,46	2,67
	NR	2,13	2,67	5,00
	ZA	2,22	4,00	3,67
	BB	1,80	2,33	2,00
	PO	2,07	2,79	2,33
	KE	1,84	3,08	1,00

4.1. Pôsobenie absolventov v organizácii a prístup k ďalšiemu vzdelávaniu

Aby bolo možné dôkladne analyzovať pôsobenie absolventov na trhu práce, bola zamestnávateľom položená otázka⁴, na akej pracovnej pozícii sú najčastejšie zamestnávaní vysokoškolskí absolventi.

Väčšina zamestnávateľov (76,4 % - 2021 a 72,4 % - 2013) zamestnávala absolventov na pozícii, ktoré si vyžadovalo vysokoškolské vzdelanie konkrétneho odboru.

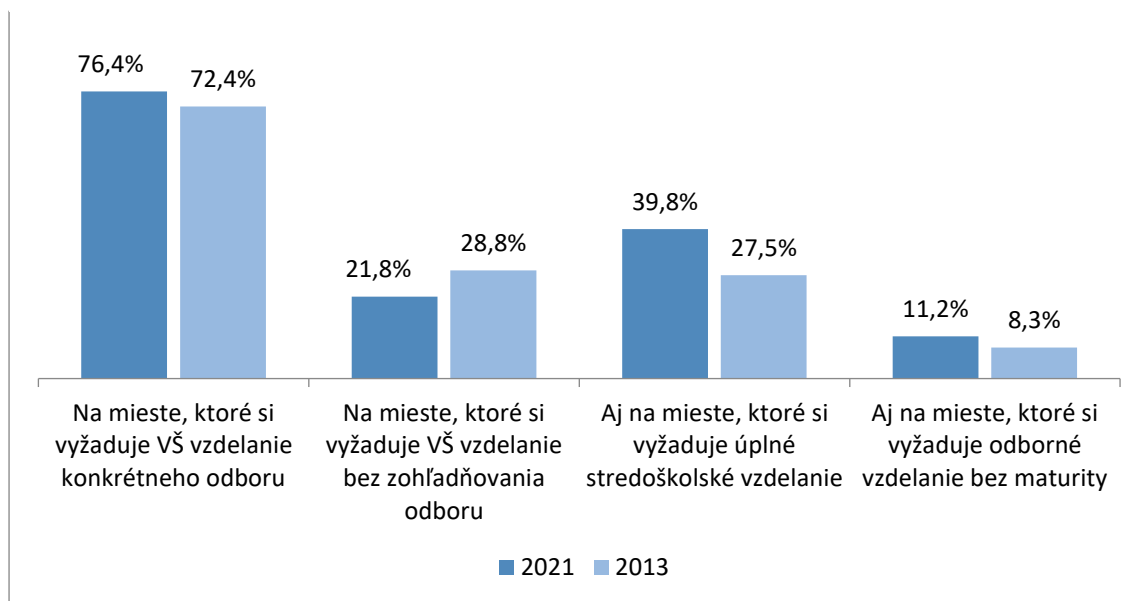
Zamestnávateľa, ktorí sa zapojili do prieskumu v roku 2013, sa vo väčšej miere vyjadrili, že zamestnávali vysokoškolských absolventov na mieste, kde bolo potrebné vysokoškolské vzdelanie, ale bez ohľadu na absolvovaný odbor (28,8 %), oproti zamestnávateľom z roku 2021 (21,8 %).

Prekvapujúcim zistením bolo, že viac zamestnávateľov z roku 2021 (39,8 %) zamestnávalo vysokoškolských absolventov aj na miestach, kde bolo vyžadované stredoškolské vzdelanie, oproti zamestnávateľom z roku 2013 (27,5 %).

⁴ Respondenti mohli v prieskumoch odpovedať v rámci tejto otázky na viacero možností, preto budú hodnoty v tabuľkách a grafoch presahovať 100 %.

Graf 11 – Na akej pracovnej pozícii pôsobia absolventi v rámci organizácie

Pri podrobnejšom porovnaní zamestnávateľov (podľa sektora), možno konštatovať, že zamestnávateľia najčastejšie zamestnávali absolventov vysokých škôl na pozíciách, ktoré si vyžadovali vysokoškolské vzdelanie konkrétneho odboru, robili tak viac zamestnávateľia z verejného sektora (2021 – 89,2 % a 2013 – 85,2 %) než zo súkromného sektora (2021 – 69,3 % a 2013 – 67,3 %).

V prípade zamestnávateľov z roku 2013, pôsobiacich vo verejnom sektore sa zistilo, že vo väčšej miere zamestnávali vysokoškolských absolventov na miestach, ktoré si vyžadovali vysokoškolské vzdelanie, ale už nie konkrétneho odboru (31,4 %) oproti zamestnávateľom z roku 2021 (15,4 %).

Ďalšie väčšie rozdiely boli zistené v prípade zamestnávania absolventov na pozíciách, ktoré si vyžadovali stredoškolské vzdelanie. Na takýchto pozíciách zamestnávali vysokoškolských absolventov hlavne zamestnávateľia z roku 2021 (verejný – 33,6 %, súkromný – 43,3 %) oproti tým, z roku 2013 (verejný – 20,4 %, súkromný – 29,8 %).

Tabuľka 26 – Na aké pozície sú prijímaní absolventi (podľa sektora)

	2021		2013	
	Verejný sektor	Súkromný sektor	Verejný sektor	Súkromný sektor
Na mieste, ktoré si vyžaduje VŠ vzdelanie konkrétneho odboru	89,2%	69,3%	85,2%	67,3%
Na mieste, ktoré si vyžaduje VŠ vzdelanie bez zohľadňovania odboru	15,4%	25,3%	31,4%	28,1%
Aj na mieste, ktoré si vyžaduje úplné stredoškolské vzdelanie	33,6%	43,3%	20,4%	29,8%
Aj na mieste, ktoré si vyžaduje odborné vzdelanie bez maturity	7,4%	13,8%	5,7%	9,1%

Zo zistení vyplýva, že skôr väčší zamestnávateľia (51 až 250 zamestnancov a 251 a viac zamestnancov) zamestnávali absolventov na pozíciách, ktoré si vyžadovali vysokoškolské vzdelanie konkrétneho odboru (2021 – 81,2 % resp. 81,4 % a 2013 – 79,9 % resp. 76,9 %).

Zaujímavým zistením bolo, že veľkí zamestnávateľia (251 a viac zamestnancov) z roku 2021 výrazne viac prijímali vysokoškolských absolventov aj na pozície kde bolo vyžadované stredoškolské vzdelanie (53,6 %) oproti zamestnávateľom z roku 2013 (29,4 %).

Tabuľka 27 – Na aké pozície sú prijímaní absolventi (podľa veľkosti organizácie)

		Na mieste, ktoré si vyžaduje VŠ vzdelanie konkrétneho odboru	Na mieste, ktoré si vyžaduje VŠ vzdelanie bez zohľadňovania odboru	Aj na mieste, ktoré si vyžaduje úplné stredoškolské vzdelanie	Aj na mieste, ktoré si vyžaduje odborné vzdelanie bez maturity
2021	1 až 50 zamestnancov	72,6%	17,5%	37,2%	10,4%
	51 až 250 zamestnancov	81,2%	23,7%	39,7%	11,1%
	251 a viac zamestnancov	81,4%	38,1%	53,6%	15,5%
2013	1 až 50 zamestnancov	68,6%	26,8%	29,6%	8,4%
	51 až 250 zamestnancov	79,9%	30,5%	21,5%	6,5%
	251 a viac zamestnancov	76,9%	39,6%	29,4%	12,5%

Podľa zistení boli absolventi zamestnávaní na pozíciách, ktoré si vyžadovali vysokoškolské vzdelanie konkrétneho odboru najmä zamestnávateľmi zo školstva (2021 – 94,8 %, 2013 – 96,8 %), zdravotníctva (2021 – 91,3 %, 2013 – 85,2 %) a priemyslu (2021 – 77,4 %, 2013 – 81,8 %).

Vysokoškolských absolventov zamestnávali na miestach, pre ktoré bolo potrebné stredoškolské vzdelanie hlavne zamestnávateľia z roku 2021 pôsobiaci v obchode (60,0 %), bankovníctve, poisťovníctve a finančnom sprostredkovaní (55,6 %) a hoteloch, reštauráciách a nehnuteľnostiach (51,6 %). V prípade zamestnávateľov z roku 2013 to boli najčastejšie odvetvia ako bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie (64,3 %), doprava, skladovanie a telekomunikácie (44,4 %) a verejná správa (39,3 %).

Tabuľka 28 – Na aké pozície sú prijímaní absolventi (podľa odvetvia)

		Na mieste, ktoré si vyžaduje VŠ vzdelanie konkrétneho odboru	Na mieste, ktoré si vyžaduje VŠ vzdelanie bez zohľadňovania odboru	Aj na mieste, ktoré si vyžaduje úplné stredoškolské vzdelanie	Aj na mieste, ktoré si vyžaduje odborné vzdelanie bez maturity
2021	Poľnohospodárstvo	76,6%	14,9%	40,4%	8,5%
	Priemysel	77,4%	40,0%	46,1%	13,0%
	Stavebníctvo	66,1%	16,9%	45,8%	16,9%
	Obchod	58,0%	52,0%	60,0%	22,0%
	Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti	46,9%	23,4%	51,6%	18,8%
	Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie	52,1%	25,0%	47,9%	20,8%
	Bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie	33,3%	37,0%	55,6%	14,8%
	Školstvo	94,8%	11,3%	26,8%	3,9%
	Verejná správa	74,3%	24,3%	48,6%	7,1%
	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	91,3%	12,6%	29,1%	8,7%
	Ostatné	70,4%	18,5%	40,7%	18,5%
	2013	Poľnohospodárstvo	72,2%	29,4%	27,8%
Priemysel		81,8%	25,3%	16,8%	4,3%
Stavebníctvo		69,1%	26,9%	30,2%	10,0%
Obchod		47,5%	26,2%	39,1%	10,0%
Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti		55,9%	18,8%	28,6%	6,3%
Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie		52,2%	37,5%	44,4%	17,4%
Bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie		53,8%	30,8%	64,3%	15,4%
Školstvo		96,8%	25,7%	10,4%	2,7%
Verejná správa		72,4%	34,8%	39,3%	8,3%
Zdravotníctvo a sociálna pomoc		85,2%	25,5%	15,7%	6,4%
Ostatné		67,5%	34,9%	32,4%	10,5%

Podľa kraja, v ktorom pôsobili zamestnávateľia sa zistilo, že vysokoškolskí absolventi boli zamestnávaní na zodpovedajúcich pozíciách najmä zamestnávateľmi (z roku 2021) z Bratislavského (84,2 %) a Trnavského (80,3 %) kraja a zamestnávateľmi z roku 2013 z Banskobystrického (75,9 %) a Bratislavského (74,5 %) kraja.

Na miestach, ktoré si vyžadovali stredoškolské vzdelanie, boli najčastejšie vysokoškolskí absolventi zamestnávaní zamestnávateľmi (z roku 2021) z Nitrianskeho (51,9 %) a Trenčianskeho (44,2 %) kraja a zamestnávateľmi z roku 2013 z Banskobystrického (37,7 %) a Bratislavského (30,0 %) kraja.

Tabuľka 29 – Na aké pozície sú prijímaní absolventi (podľa kraja)

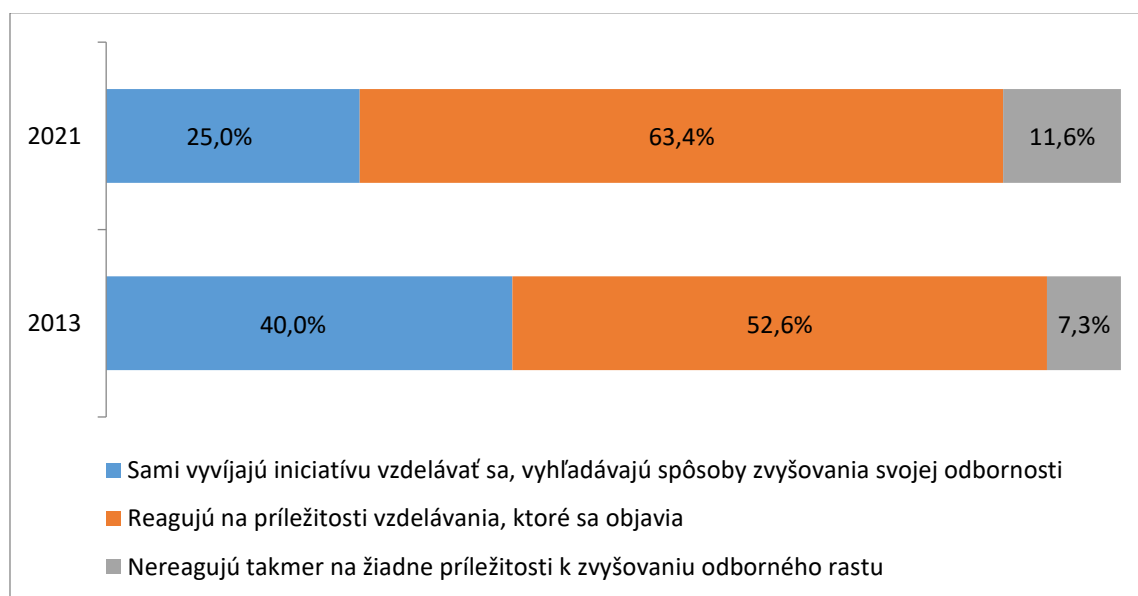
		Na mieste, ktoré si vyžaduje VŠ vzdelanie konkrétneho odboru	Na mieste, ktoré si vyžaduje VŠ vzdelanie bez zohľadňovania odboru	Aj na mieste, ktoré si vyžaduje úplné stredoškolské vzdelanie	Aj na mieste, ktoré si vyžaduje odborné vzdelanie bez maturity
2021	BA	84,2%	28,1%	30,9%	6,5%
	TT	80,3%	22,4%	40,8%	6,6%
	TN	76,9%	22,1%	44,2%	11,5%
	NR	69,8%	23,6%	51,9%	17,0%
	ZA	76,5%	14,7%	40,2%	11,8%
	BB	71,7%	21,7%	37,0%	15,2%
	PO	76,8%	22,6%	38,4%	12,8%
	KE	71,8%	16,4%	39,1%	9,1%
2013	BA	74,5%	32,1%	30,0%	9,8%
	TT	67,3%	21,4%	13,3%	0,0%
	TN	71,0%	33,9%	29,7%	11,1%
	NR	71,7%	35,3%	27,8%	6,0%
	ZA	67,2%	18,9%	22,4%	3,9%
	BB	75,9%	27,1%	37,7%	10,4%
	PO	74,1%	27,8%	25,9%	9,3%
	KE	72,4%	25,0%	26,4%	9,2%

Z údajov vyplýva, že veľká väčšina absolventov mala prístup k ďalšiemu vzdelávaniu.

Najviac zamestnávateľov uviedlo, že v prípade naskytnutia sa príležitosti vzdelávania, absolventi na túto možnosť reagujú (2021 – 63,4 % a 2013 – 52,6 %).

Zamestnávatelia zapojení do prieskumu v roku 2013 vo väčšej miere deklarovali, že absolventi sami vyvíjajú iniciatívu vzdelávať sa, zvyšovať odbornosť (40,0 %) oproti zamestnávateľom z roku 2021 (25,0 %).

Graf 12 – Prístup absolventov k ďalšiemu vzdelávaniu

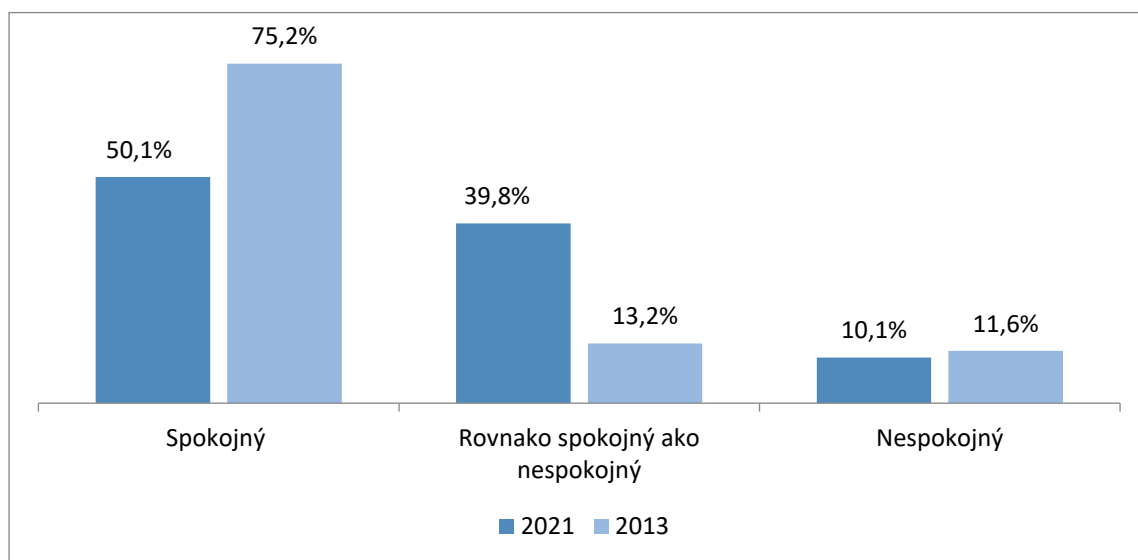

4.2. Spokojnosť zamestnávateľov s absolventmi vysokých škôl

Zamestnávatelia mohli v prieskume vyjadriť spokojnosť s absolventmi vysokých škôl, hodnotenie prebiehalo na 5 bodovej škále, ktorá bola pre potreby analýz zredukovaná na 3 kategórie (spokojný/á, rovnako spokojný/á ako nespokojný/á a nespokojný/á).

Zo získaných údajov možno konštatovať, že spokojnosť zamestnávateľov s vysokoškolskými absolventmi sa v období konania prieskumov zmenšila (zo 75,2 % v roku 2013 na 50,1 % v roku 2021). Výrazný nárast neutrálneho hodnotenia spokojnosti (39,8 % v roku 2021 oproti 13,2 % v roku 2013) iba dokladuje znižovanie spokojnosti s absolventmi vysokých škôl medzi zamestnávateľmi zapojenými do prieskumu v roku 2021.

Graf 13 – Spokojnosť zamestnávateľov s vysokoškolskými absolventmi

Zamestnávatelia zapojení do prieskumu v roku 2013 boli s vysokoškolskými absolventmi do veľkej miery spokojní (verejný sektor – 81,6 % a súkromný sektor – 73,4 %), ale pri zamestnávateľoch v roku 2021 bol zistený výrazný pokles spokojnosti (verejný sektor – 54,5 % a súkromný sektor – 48,5 %).

Tabuľka 30 – Spokojnosť zamestnávateľov s vysokoškolskými absolventmi (podľa sektora)

		Spokojný	Rovnako spokojný ako nespokojný	Nespokojný
2021	Verejný sektor	54,5%	40,3%	5,2%
	Súkromný sektor	48,5%	38,8%	12,7%
2013	Verejný sektor	81,6%	14,1%	4,3%
	Súkromný sektor	73,4%	12,8%	13,7%

Podobne pokles v spokojnosti s absolventmi bol zaznamenaný aj v prípade zamestnávateľov podľa veľkosti organizácie. Najväčší pokles spokojnosti s vysokoškolskými absolventmi bol zistený pri menších (1 až 50 zamestnancov – zo 73,6 % v roku 2013 na 49,6 % v 2021) a stredných (51 až 250 zamestnancov – z 80,7 % v 2013 na 51,2 % v 2021) zamestnávateľoch. Taktiež bol zistený nárast neutrálneho hodnotenia spokojnosti (rovnako spokojný ako nespokojný) s absolventmi, a to najmä pri menších (1 až 50 zamestnancov – z 12,5 % v roku 2013 na 38,4 % v 2021) a stredných (51 až 250 zamestnancov – z 12,7 % v 2013 na 43,1 % v 2021) zamestnávateľoch.

Tabuľka 31 – Spokojnosť zamestnávateľov s vysokoškolskými absolventmi (podľa veľkosti organizácie)

		Spokojný	Rovnako spokojný ako nespokojný	Nespokojný
2021	1 až 50 zamestnancov	49,6%	38,4%	12,0%
	51 až 250 zamestnancov	51,2%	43,1%	5,7%
	251 a viac zamestnancov	49,0%	43,0%	8,0%
2013	1 až 50 zamestnancov	73,6%	12,5%	13,9%
	51 až 250 zamestnancov	80,7%	12,7%	6,6%
	251 a viac zamestnancov	70,2%	21,3%	8,6%

Najväčšie rozdiely v spokojnosti s vysokoškolskými absolventmi boli zistené pri zamestnávateľoch pôsobiacich v bankovníctve, poisťovníctve a finančnom sprostredkovaní (z 84,6 % v roku 2013 na 31,7 % v roku 2021) a doprave, skladovaní, pošte a telekomunikáciách (zo 76,0 % v roku 2013 na 39,0 % v roku 2021). V prípade zamestnávateľov z odvetvia bankovníctva, poisťovníctva a finančného sprostredkovania bol zistený vôbec najväčší nárast nespokojnosti (zo 7,7 % v 2013 na 21,9 % v 2021) s vysokoškolskými absolventmi zo všetkých sledovaných odvetví.

Tabuľka 32 – Spokojnosť zamestnávateľov s vysokoškolskými absolventmi (podľa odvetvia)

		Spokojný	Rovnako spokojný ako nespokojný	Nespokojný
2021	Poľnohospodárstvo	43,8%	42,5%	13,8%
	Priemysel	48,3%	39,0%	12,6%
	Stavebníctvo	54,8%	34,6%	10,6%
	Obchod	51,6%	37,1%	11,3%
	Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti	46,1%	41,9%	12,0%
	Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie	39,0%	50,0%	10,9%
	Bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie	31,7%	46,3%	21,9%
	Školstvo	58,7%	36,2%	5,2%
	Verejná správa	51,5%	44,6%	4,0%
	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	50,9%	37,9%	11,2%
	Ostatné	46,3%	40,0%	13,8%
2013	Poľnohospodárstvo	63,1%	15,8%	21,1%
	Priemysel	76,1%	11,5%	12,5%
	Stavebníctvo	80,8%	3,8%	15,4%
	Obchod	66,7%	20,6%	12,7%
	Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti	72,9%	10,8%	16,2%
	Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie	76,0%	16,0%	8,0%
	Bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie	84,6%	7,7%	7,7%
	Školstvo	80,2%	14,0%	5,9%
	Verejná správa	78,6%	21,4%	-
	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	67,3%	17,3%	15,4%
	Ostatné	76,3%	11,5%	12,2%

Podľa zistení boli s vysokoškolskými absolventmi v roku 2013 najviac spokojní zamestnávatelia z Banskobystrického kraja (77,8 %) a Bratislavského kraja (76,4 %), avšak v prieskume z roku 2021 vyjadriť spokojnosť s absolventmi oveľa menej zamestnávateľov z rovnakých krajov (49,7 % resp. 45,5 %), bol to najväčší rozdiel zo všetkých krajov.

Tabuľka 33 – Spokojnosť zamestnávateľov s vysokoškolskými absolventmi (podľa kraja)

		Spokojný	Rovnako spokojný ako nespokojný	Nespokojný
2021	BA	45,5%	38,2%	16,2%
	TT	54,4%	36,8%	8,7%
	TN	48,1%	39,2%	12,7%
	NR	53,2%	39,9%	7,0%
	ZA	48,8%	44,4%	6,9%
	BB	49,7%	39,7%	10,6%
	PO	49,8%	42,0%	8,2%
	KE	53,4%	37,5%	9,1%
2013	BA	76,4%	12,6%	11,0%
	TT	75,6%	10,2%	14,3%
	TN	72,7%	18,2%	9,1%
	NR	75,4%	13,1%	11,5%
	ZA	72,9%	13,6%	13,6%
	BB	77,8%	14,8%	7,4%
	PO	74,1%	12,1%	13,8%
	KE	75,3%	12,4%	12,4%

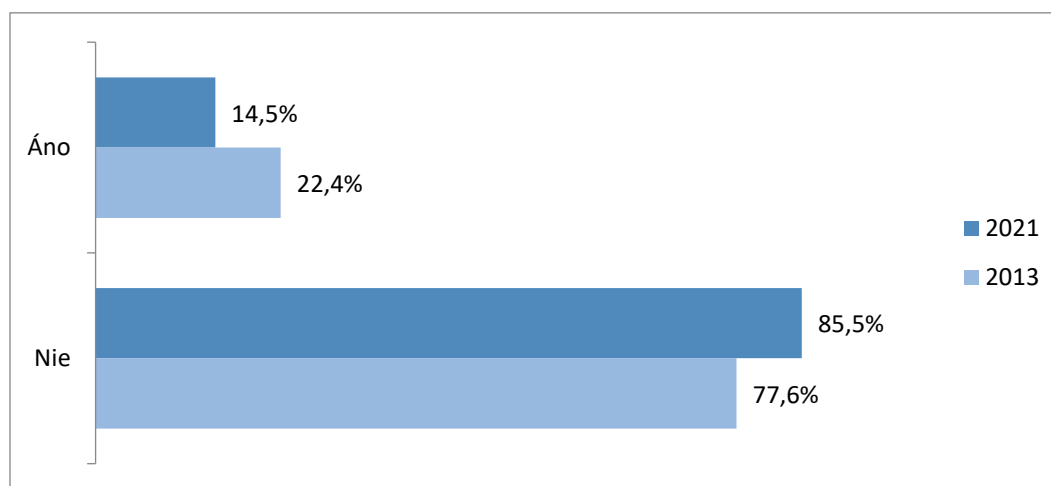

5. Spolupráca zamestnávateľov s vysokými školami

Ďalšou dôležitou oblasťou, ktorá bol skúmaná v realizovaných prieskumoch (v roku 2013 a 2021), bola spolupráca medzi zamestnávateľskými subjektami a slovenskými vysokými školami.

Podľa údajov veľká väčšina zamestnávateľov nespolupracovala s vysokými školami v dobe konania prieskumov (v roku 2013 – 77,6 % a v roku 2021 – 85,8 %). Zo zistení tiež vyplýva, že spolupráca zamestnávateľov a vysokých škôl sa medzi rokmi znižovala (z 22,4 % v roku 2013 na 14,5 % v roku 2021).

Graf 14 – Spolupráca zamestnávateľov s vysokými školami

Spoluprácu s vysokými školami výrazne viac deklarovali zamestnávatelia z verejného sektora (27,5 % - 2021 a 37,4 % - 2013) než súkromného sektora (9,1 % - 2021 a 18,7 % - 2013).

Tabuľka 34 – Spolupráca zamestnávateľov s vysokými školami (podľa sektora)

		Áno	Nie
2021	Verejný sektor	27,5%	72,5%
	Súkromný sektor	9,1%	90,9%
2013	Verejný sektor	37,4%	62,6%
	Súkromný sektor	18,7%	81,3%

Vzhľadom na veľkosť organizácie zamestnávateľov možno konštatovať, že s vysokými školami výrazne viac spolupracovali veľkí zamestnávatelia (251 a viac zamestnancov) (33,3 % - 2021 a 50,0 % - 2013). Výraznejší pokles v spolupráci s vysokými školami, bol zistený aj pri stredných zamestnávateľoch (51 až 250 zamestnancov) (z 39,6 % v roku 2013 na 23,4 % v roku 2021).

Tabuľka 35 – Spolupráca zamestnávateľov s vysokými školami (podľa veľkosti organizácie)

		Áno	Nie
2021	1 až 50 zamestnancov	10,3%	89,7%
	51 až 250 zamestnancov	23,4%	76,6%
	251 a viac zamestnancov	33,3%	66,7%
2013	1 až 50 zamestnancov	18,9%	81,1%
	51 až 250 zamestnancov	39,6%	60,4%
	251 a viac zamestnancov	50,0%	50,0%

S vysokými školami najviac spolupracovali zamestnávatelia zo školstva (37,1 % - 2021 a 50,3 % - 2013) a zdravotníctva (22,4 % - 2021 a 37,5 % - 2013). Najväčší pokles v spolupráci medzi zamestnávateľmi a vysokými školami bol zistený pri odvetví poľnohospodárstva (z 30,6 % v roku 2013 na 11,0 % v roku 2021) a priemyslu (z 27,5 % v roku 2013 na 12,1 % v roku 2021).

Tabuľka 36 – Spolupráca zamestnávateľov s vysokými školami (podľa odvetvia)

		Áno	Nie
2021	Poľnohospodárstvo	11,0%	89,0%
	Priemysel	12,1%	87,9%
	Stavebníctvo	5,0%	95,0%
	Obchod	1,1%	98,9%
	Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti	4,4%	95,6%
	Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie	7,2%	92,8%
	Bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie	14,0%	86,0%
	Školstvo	37,1%	62,9%
	Verejná správa	11,1%	88,9%
	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	22,4%	77,6%
	Ostatné	11,6%	88,4%
2013	Poľnohospodárstvo	30,6%	69,4%
	Priemysel	27,5%	72,5%
	Stavebníctvo	16,8%	83,2%
	Obchod	8,5%	91,5%
	Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti	16,8%	83,2%
	Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie	16,4%	83,6%
	Bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie	16,7%	83,3%
	Školstvo	50,3%	49,7%
	Verejná správa	13,4%	86,6%
	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	37,5%	62,5%
	Ostatné	24,6%	75,4%

Spolupráca väčšiny zamestnávateľov (podľa kraja) a vysokých škôl sa medzi rokmi zmenila iba mierne, najvýraznejší pokles v spolupráci bol zaznamenaný medzi zamestnávateľmi pôsobiacimi v Košickom a Bratislavskom kraji. Zatiaľ čo zamestnávatelia v roku 2013 z Košického a Bratislavského kraja spolupracovali s vysokými školami výrazne najviac (35,2 % resp. 28,1 %), tak v roku 2021 spolupracovalo s vysokými školami iba 15,7 % resp. 16,1 % zamestnávateľov z rovnakých krajov.

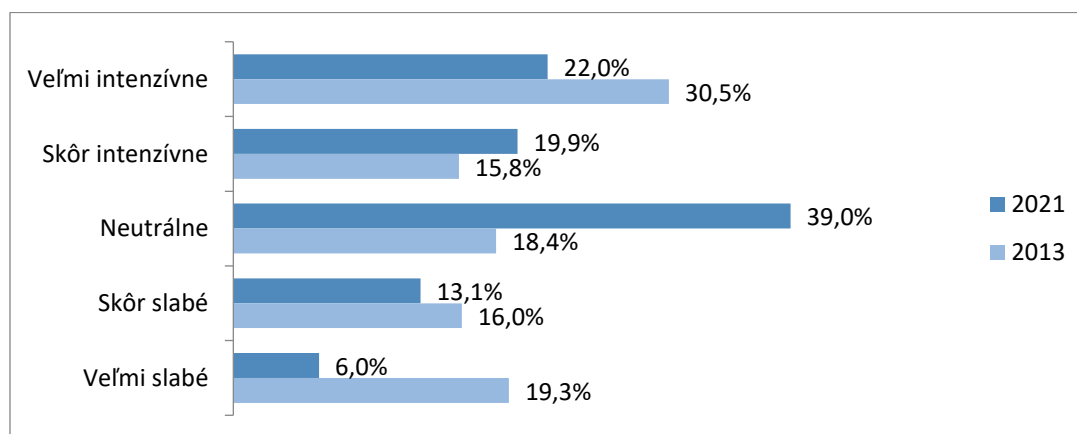
Tabuľka 37 – Spolupráca zamestnávateľov s vysokými školami (podľa kraja)

		Áno	Nie
2021	BA	16,1%	83,9%
	TT	16,7%	83,3%
	TN	10,6%	89,4%
	NR	14,9%	85,1%
	ZA	14,9%	85,1%
	BB	14,2%	85,8%
	PO	13,4%	86,6%
	KE	15,7%	84,3%
2013	BA	28,1%	71,9%
	TT	16,6%	83,4%
	TN	13,2%	86,8%
	NR	18,3%	81,7%
	ZA	18,4%	81,6%
	BB	20,0%	80,0%
	PO	20,1%	79,9%
	KE	35,2%	64,8%

5.1. Intenzita vzťahov medzi zamestnávateľmi a vysokými školami

Vývoj intenzity vzťahov medzi zamestnávateľmi a vysokými školami sa medzi rokmi 2013 a 2021 mierne zhoršil. Bol zistený pokles najlepšieho hodnotenia vzťahov (veľmi intenzívne vzťahy – z 30,5 % v 2013 na 22,0 % v 2021) a prudký nárast neutrálneho hodnotenia (z 18,4 % v 2013 na 39,0 % v 2021). Pozitívnym zistením bol výrazný pokles negatívneho hodnotenia vzťahov (spolu veľmi slabé a skôr slabé – z 35,3 % v 2013 na 19,1 % v 2021).

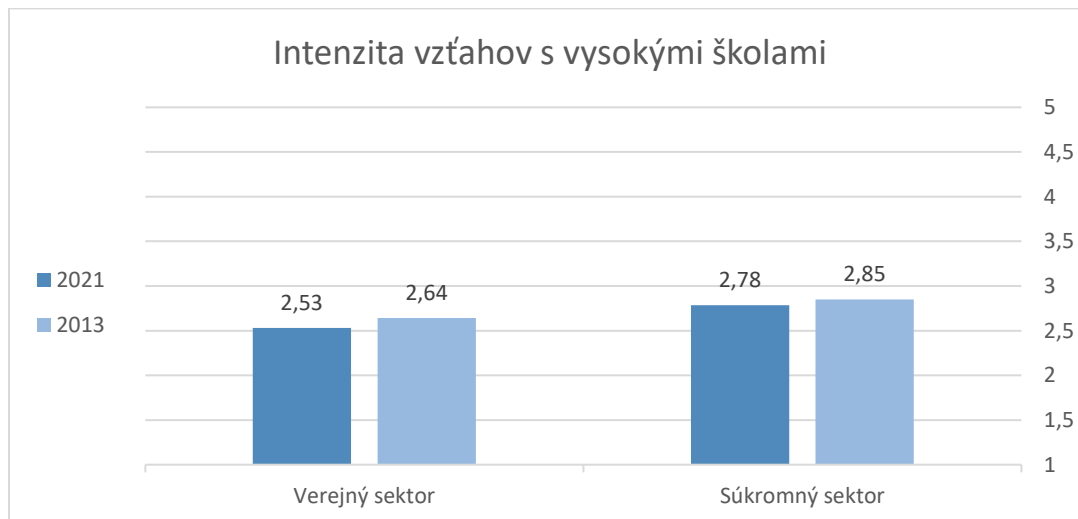
Graf 15 – Intenzita vzťahov medzi zamestnávateľmi a vysokými školami

V nasledujúcich analýzach bude na popísanie intenzity vzťahov medzi zamestnávateľmi a vysokými školami použitý priemer⁵.

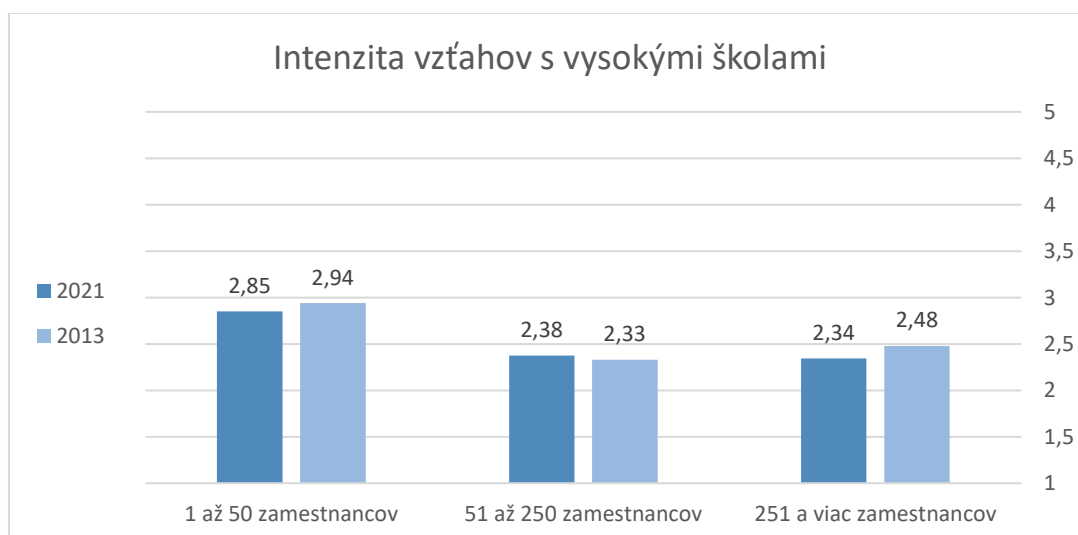
Intenzívnejšie hodnotili vzťahy s vysokými školami zamestnávateľa z verejného sektora (2021 – 2,53 a 2013 – 2,64) než zo súkromného sektora (2021 – 2,78 a 2013 – 2,85).

Graf 16 – Intenzita vzťahov (podľa sektora)

Veľkí (251 a viac zamestnancov) a menší (1 až 50 zamestnancov) zamestnávateľa hodnotili pozitívnejšie vzťahy s vysokými školami v roku 2021 (2,34 resp. 2,85), než veľkí a menší zamestnávateľa v roku 2013 (2,48 resp. 2,94). Mierny pokles v hodnotení intenzity vzťahov s vysokými školami bol zistený pri stredných zamestnávateľoch (51 až 250 zamestnancov) (z 2,33 v roku 2013 na 2,38 v roku 2021).

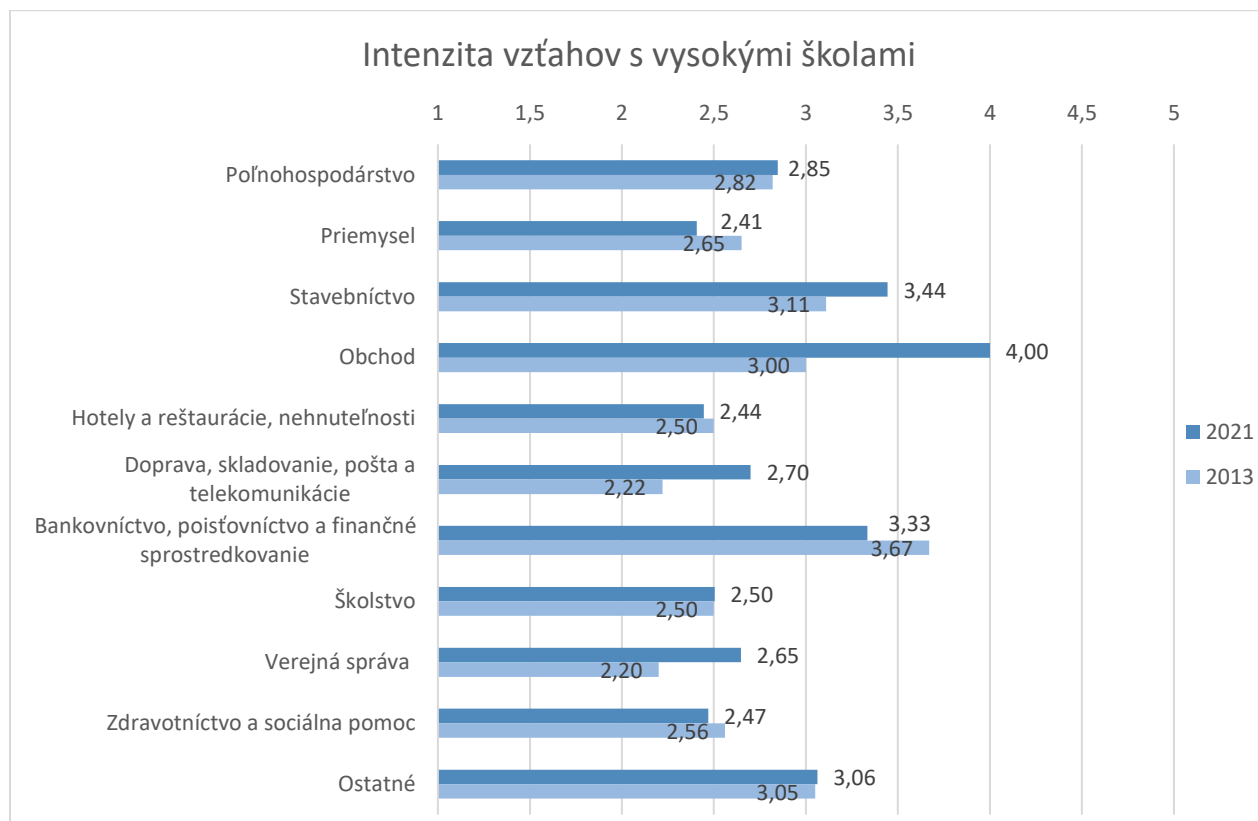
Graf 17 – Intenzita vzťahov (podľa veľkosti organizácie)

⁵ Priemer nadobúda hodnoty od 1 do 5, pričom, čím je hodnota bližšie k 1, tým sú vzťahy medzi subjektmi intenzívnejšie.

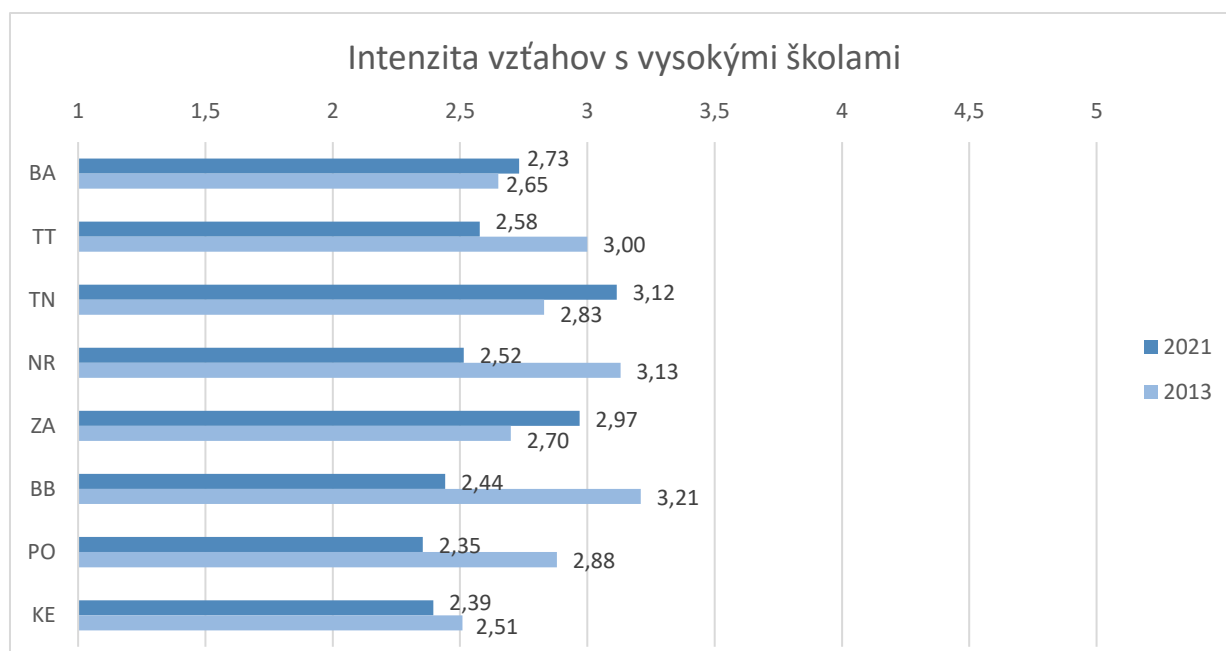
Podľa údajov, prišlo k najväčšiemu zhoršeniu intenzity vzťahov s vysokými školami medzi zamestnávateľmi z odvetví obchodu (z priemernej 3,00 v 2013 na slabú 4,00 v 2021), dopravy, skladovania, pošty a telekomunikácii (z 2,22 v 2013 na 2,70 v 2021) a verejnej správy (z 2,20 v 2013 na 2,65 v 2021). Naopak (mierne) zlepšenie intenzity vzťahov bolo zistené pri zamestnávateľoch pôsobiacich v bankovníctve (z 3,67 v 2013 na 3,33 v 2021) a priemysle (z 2,65 v 2013 na 2,41 v 2021).

Graf 18 – Intenzita vzťahov (podľa odvetvia)

Zhoršenie intenzity vzťahov s vysokými školami bolo zaznamenané najmä pri zamestnávateľoch z Trenčianskeho kraja (z 2,83 v 2013 na 3,12 v 2021) a Žilinského kraja (z 2,70 v 2013 na 2,97 v 2021). Zlepšenie intenzity vzťahov s vysokými školami sa najvýraznejšie prejavilo medzi zamestnávateľmi z Banskobystrického kraja (z 3,21 v 2013 na 2,44 v 2021) a Nitrianskeho kraja (z 3,13 v 2013 na 2,52 v 2021).

Graf 19 – Intenzita vzťahov (podľa kraja)

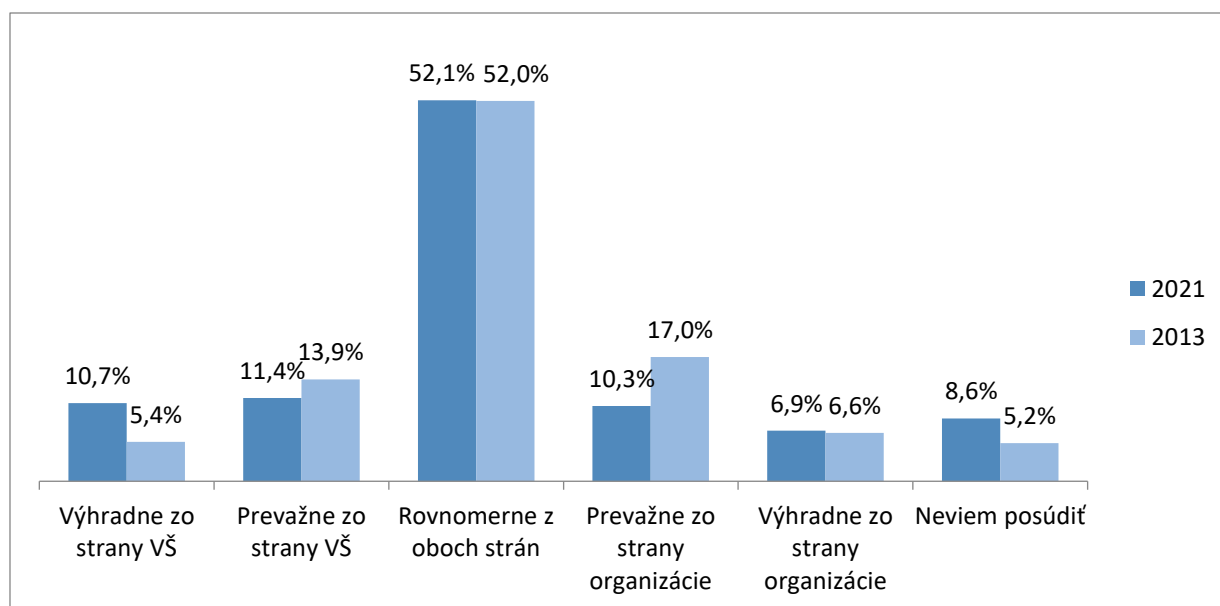

5.2. Udržiavanie vzťahov medzi zamestnávateľmi a vysokými školami

Pri skúmaní spolupráce zamestnávateľov a vysokých škôl bolo potrebné analyzovať aj pôvod vzťahov medzi týmito subjektami.

Možno konštatovať, že podľa zamestnávateľov zapojených do prieskumov (v rokoch 2013 a 2021, spolupracujúcich s nejakou vysokou školou na Slovensku), pochádzala iniciatíva na udržiavanie vzťahov medzi zamestnávateľskými subjektami a vysokými školami v najväčšej miere z oboch strán rovnomerne (2021 – 52,1 % a 2013 – 52,0 %). Najväčšie rozdiely boli zistené pri hodnotení pôvodu vzťahov zo strany zamestnávateľa (organizácie). Zatiaľ čo zamestnávatelia v roku 2013 častejšie uvádzali, že o udržiavanie vzťahov sa viac pričínili zamestnávatelia než vysoké školy (spolu možnosti „výhradne“ a „prevažne“ zo strany organizácie – 23,6 %), tak v roku 2021 uviedlo rovnakú možnosť menej zamestnávateľov (spolu možnosti „výhradne“ a „prevažne“ zo strany organizácie - 17,2 %). Ak zoberieme do úvahy aj mierne zvyšujúce sa hodnotenie zamestnávateľov medzi rokmi 2013 a 2021, že na udržiavaní vzťahov sa viac podieľali vysoké školy, mohlo by to indikovať aktívnejší prístup vysokých škôl pri udržiavaní týchto vzťahov.

Graf 20 – Iniciatíva na udržiavanie vzťahov medzi zamestnávateľmi a vysokými školami

Kvôli prehľadnejšej prezentácii údajov boli v nasledujúcich analýzach kategorizované možnosti „výhradne“ a „prevažne“ (zo strany VŠ/organizácie) do jednej možnosti (zo strany VŠ/zo strany organizácie).

Zamestnávatelia rozdelení podľa sektora, v ktorom pôsobili, prisudzovali iniciatívu na udržiavanie vzťahov medzi organizáciami a vysokými školami najčastejšie obom stranám rovnomerne, avšak pri bližšom pohľade na údaje boli zistené zaujímavé rozdiely. Podľa zamestnávateľov z verejného sektora (2021 – 28,8 % a 2013 – 24,9 %) boli predovšetkým vysoké školy zodpovedné za udržiavanie vzťahov so zamestnávateľmi. Naopak, podľa zamestnávateľov zo súkromného sektora (2021 – 29,3 % a 2013 – 28,2 %) to boli práve organizácie, ktoré sa najviac pričínili o udržiavanie vzťahov s vysokými školami.

Tabuľka 38 – Udržiavanie vzťahov (podľa sektora)

		Zo strany vysokej školy	Rovnomerne z oboch strán	Zo strany organizácie	Neviem posúdiť
2021	Verejný sektor	28,8%	50,6%	9,7%	10,9%
	Súkromný sektor	12,9%	52,6%	29,3%	5,2%
2013	Verejný sektor	24,9%	59,1%	12,4%	3,6%
	Súkromný sektor	17,1%	48,6%	28,2%	6,1%

Zamestnávateľia bez ohľadu na veľkosť organizácie deklarovali, že iniciatíva na udržiavanie vzájomných vzťahov (medzi vysokými školami a organizáciami) pochádzala rovnomerne z oboch strán. Takúto možnosť najčastejšie uvádzali strední (51 až 250 zamestnancov – 61,8 %) a veľkí (251 a viac zamestnancov – 63,6 %) zamestnávateľia v roku 2013, avšak v roku 2021 bol zistený pokles tohto hodnotenia (na 51,0 % pri stredných a 47,4 % pri veľkých zamestnávateľoch).

Z údajov ďalej vyplýva, že iniciatíva na udržiavanie vzťahov zo strany zamestnávateľov sa v priebehu rokov znížila (okrem stredných zamestnávateľov) (z 27,3 % - 2013 na 18,4 % - 2021 pri veľkých zamestnávateľoch a z 26,6 % - 2013 na 18,8 % - 2021 pri menších zamestnávateľoch).

Iniciatíva na udržiavanie vzťahov zo strany vysokých škôl sa podľa zamestnávateľov (bez ohľadu na veľkosť) medzi rokmi 2013 a 2021 mierne zvýšila.

Tabuľka 39 – Udržiavanie vzťahov (podľa veľkosti organizácie)

		Zo strany vysokej školy	Rovnomerne z oboch strán	Zo strany organizácie	Neviem posúdiť
2021	1 až 50 zamestnancov	20,2%	54,4%	18,8%	6,7%
	51 až 250 zamestnancov	27,0%	51,0%	15,0%	7,0%
	251 a viac zamestnancov	13,2%	47,4%	18,4%	21,1%
2013	1 až 50 zamestnancov	19,5%	47,8%	26,6%	6,2%
	51 až 250 zamestnancov	22,8%	61,8%	13,6%	1,8%
	251 a viac zamestnancov	6,0%	63,6%	27,3%	3,0%

Podľa zamestnávateľov rozdelených podľa odvetvia, v ktorom pôsobili (okrem tých z bankovníctva), boli vzťahy medzi organizáciami a vysokými školami vo väčšine prípadov udržiavané rovnomerne z oboch strán.

Udržiavanie vzájomných vzťahov zo strany vysokej školy najčastejšie deklarovali zamestnávateľia zapojení do prieskumu v roku 2021 z poľnohospodárstva (30,8%) a školstva (28,3 %), v prípade zamestnávateľov z roku 2013 to boli hlavne odvetvia ako zdravotníctvo (38,9) a verejná správa (33,3 %).

Udržiavanie vzťahov zo strany organizácie najčastejšie pochádzalo od zamestnávateľov z roku 2021 pôsobiacich v poľnohospodárstve (30,8 %) a ostatných odvetviach (25,0 %), pri zamestnávateľoch z roku 2013 to boli ostatné odvetvia (33,4 %) a verejná správa (26,7 %).

Tabuľka 40 – Udržiavanie vzťahov (podľa odvetvia)

		Zo strany vysokej školy	Rovnomerne z oboch strán	Zo strany organizácie	Neviem posúdiť
2021	Poľnohospodárstvo	30,8%	38,5%	30,8%	-
	Priemysel	14,3%	60,0%	8,6%	17,1%
	Stavebníctvo*	-	66,7%	33,3%	-
	Obchod*	100,0%	-	-	-
	Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti*	-	62,5%	37,5%	-
	Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie*	10,0%	70,0%	20,0%	-
	Bankovníctvo, poisťovníctvo a fi- nančné sprostredkovanie*	16,7%	16,7%	50,0%	16,7%
	Školstvo	28,3%	49,2%	11,7%	10,8%
	Verejná správa	27,8%	61,1%	5,6%	5,6%
	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	16,0%	54,0%	24,0%	6,0%
	Ostatné	25,0%	50,0%	25,0%	-
2013	Poľnohospodárstvo	15,8%	57,9%	15,8%	10,5%
	Priemysel	23,9%	58,2%	17,9%	-
	Stavebníctvo	10,2%	53,1%	24,5%	12,2%
	Obchod	12,6%	56,3%	31,3%	-
	Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti	5,0%	65,0%	20,0%	10,0%
	Doprava, skladovanie, pošta a tele- komunikácie	16,7%	50,0%	33,4%	-
	Bankovníctvo, poisťovníctvo a fi- nančné sprostredkovanie	16,7%	16,7%	66,7%	-
	Školstvo	20,0%	68,2%	10,6%	1,2%
	Verejná správa	33,3%	40,0%	26,7%	-
	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	38,9%	41,7%	13,9%	5,6%
	Ostatné	18,1%	40,2%	33,4%	8,3%

* Kvôli možnému skresleniu interpretácii výsledkov nebudú pri nasledujúcich analýzach brané do úvahy odvetvia, zastúpené príliš nízkym počtom respondentov.

Podobne aj pri zamestnávateľoch rozdelených podľa kraja, v ktorom pôsobili, sa zistilo, že iniciatíva pre udržiavanie vzťahov medzi organizáciami a vysokými školami pochádzala najčastejšie rovnako zo strany vysokej školy, aj zamestnávateľa.

Udržiavanie vzťahov zo strany vysokej školy bolo výraznejšie podľa zamestnávateľov v roku 2021 z Bratislavského kraja (31,0 %), Prešovského kraja (24,4 %) a podľa zamestnávateľov v roku 2013 z Nitrianskeho kraja (28,3 %) a Banskobystrického kraja (26,0 %).

Naopak, väčší prínos organizácií pri udržiavaní vzťahov hodnotili zamestnávateľa z roku 2021 zo Žilinského kraja (32,4 %) a Trnavského kraja (25,9 %) a zamestnávateľa z 2013 zo Žilinského kraja (34,8 %) a Trenčianskeho kraja (33,4 %).

Tabuľka 41 – Udržiavanie vzťahov (podľa kraja)

		Zo strany vysokej školy	Rovnomerne z oboch strán	Zo strany organizácie	Neviem posúdiť
2021	BA	31,0%	35,7%	23,8%	9,5%
	TT	18,5%	37,0%	25,9%	18,5%
	TN	18,5%	63,0%	11,1%	7,4%
	NR	12,1%	66,7%	9,1%	12,1%
	ZA	23,6%	41,2%	32,4%	2,9%
	BB	22,8%	62,9%	11,4%	2,9%
	PO	24,4%	57,1%	8,2%	10,2%
	KE	22,5%	50,0%	20,0%	7,5%
2013	BA	12,5%	51,3%	30,3%	5,9%
	TT	20,6%	51,7%	24,1%	3,4%
	TN	18,2%	45,5%	33,4%	3,0%
	NR	28,3%	47,8%	17,4%	6,5%
	ZA	17,3%	45,7%	34,8%	2,2%
	BB	26,0%	47,8%	21,7%	4,3%
	PO	18,6%	60,5%	11,6%	9,3%
	KE	23,8%	58,3%	13,1%	4,8%

Zhrnutie

Na základe komparácie údajov zo zamestnávateľských prieskumov (2013 a 2021) možno konštatovať, že záujem zamestnávateľov o prijímanie vysokoškolských absolventov poklesol (zo 68,5 % v roku 2013 na 47,6 % v roku 2021). V prípade, ak zamestnávatelia príjmu do zamestnania absolventa vysokej školy, deje sa tak najčastejšie v nižších počtoch (jeden až dvaja). Absolventská prax bola pri prijímaní absolventov využívaná iba v menšej miere (využila ju približne tretina zamestnávateľov). Najdôležitejšími faktormi pri prijímaní absolventov do zamestnania boli študijný odbor, komunikačné zručnosti a stupeň vzdelania absolventov.

Nezáujem o vysokoškolsky vzdelanú pracovnú silu (absolventov) medzi zamestnávateľmi mohol mať príčiny v zhoršenej ekonomickej situácii (na trhu práce) v dobe konania prieskumov, avšak údaje získané priamo od zamestnávateľov poukazujú na iné dôvody nezáujmu. V prípade, ak zamestnávatelia nemali záujem zamestnať absolventa vysokej školy bolo to najčastejšie kvôli tomu, že nepotrebovali takýto typ pracovnej sily. Je potrebné zdôrazniť zistenie, že zamestnávatelia vyslovene neodmietali prijímať vysokoškolských absolventov.

V priebehu rokov 2013 a 2021 nebol zistený významný rozdiel vo vnímaní teoretickej a praktickej pripravenosti vysokoškolských absolventov. Zamestnávatelia participujúci na prieskumoch (v rokoch 2013 a 2021) najčastejšie hodnotili teoretickú pripravenosť absolventov na rovnakej úrovni ako v minulosti a úroveň praktickej pripravenosti hodnotili ako horšiu v porovnaní s ich predchádzajúcimi skúsenosťami. V období konania prieskumov mierne kleslo pozitívne hodnotenie úrovne teoretickej a praktickej pripravenosti absolventov. Pozitívnym zistením bolo, zlepšené hodnotenie pripravenosti absolventov, v roku 2021, oproti roku 2013, v skúmaných kompetenciách (odbornej, realizačnej, komunikatívnej a riadiacej/manažérskej).

Skúsenosti zamestnávateľov s vysokoškolskými absolventmi sa v priebehu rokov menili, avšak najlepšie skúsenosti s absolventmi Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a Univerzity Komenského v Bratislave zostali bez výrazných zmien stabilné. Väčšina zamestnávateľov (z roku 2021 a 2013) zamestnávala vysokoškolských absolventov na miestach, ktoré si vyžadovali vysokoškolské vzdelanie konkrétneho odboru. Medzi zamestnávateľmi zapojenými do prieskumu v rokoch 2013 a 2021 bol zistený pokles spokojnosti s absolventmi vysokých škôl.

Spolupráca zamestnávateľov so slovenskými vysokými školami bola na nízkej úrovni, a v dobe konania prieskumov sa dokonca spolupráca medzi subjektami znížila. Intenzita vzťahov medzi zamestnávateľmi a vysokými školami sa medzi rokmi 2013 a 2021 mierne znížila, avšak aj negatívne hodnotenie týchto vzťahov sa znížilo. Pozitívnym zistením bolo, že podľa zamestnávateľov (v roku 2021 aj 2013) najčastejšie pochádzala iniciatíva na udržiavanie vzťahov medzi subjektami rovnomerne zo strany organizácie, aj vysokej školy.

Názov: **Komparatívna analýza zamestnávateľských prieskumov z rokov 2021 a 2013**

Vypracoval: Mgr. Tomáš Filčák

Oddelenie vysokého školstva
Odbor metodiky a tvorby informácií školstva
Centrum vedecko-technických informácií SR
www.cvtisr.sk

Rok vydania 2023

Interná publikácia - Publikácia neprešla jazykovou úpravou